

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 2, 1975

Nr. 281

Lietuva Helsinkio susitarimų šviesoje

Mūsų laisvės byla yra pasunkėjusi, bet nepralaimėta

Helsinkio konferencijos nutarimų II skyrius, kuriame kalbama apie Europos valstybių sienų neliečiamumą, mūsų veiksmų ir spaudos yra nevienodai komentuojamas. Vieni laiko, kad Helsinkio aktu pripažįstama Lietuvos inkorporacija ne tikta de facto, bet ir de jure, kiti tvirtina, kad Lietuvos valstybingumas nėra pažeistas, dar kiti tvirtina, kad Lietuvos laisvės byla tėra apšunkinta. Todėl Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, norėdama reikalą išaiškinti ir nustatyti, kas toliau darytina, kad Lietuvos laisvės byla būtų gyva, lapkričio 30 d. rytinio apygardų suvažiavimo metu, suruošė Jaunimo centrą, Chicagoje, viešą simpoziumą, kurį pradėjo krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas prof. dr. J. Puzinas, simpoziumui vadovauti. Šis, trumpai nušviestas svarstybų esmę, pakvietė ir pristatė prelegentus.

Pirmasis kalbėjo žinomas tarptautinės teisės žinovas prof. Br. Kaslas, atvykęs iš Wilkes Barre, Pa. Jo tema — Lietuvos problema Helsinkio aktu kontekste. Dr. Kaslas pirmiausia apžvelgė Rytų Europos sienų teisinę problemą ir nurodė, kad Sovietų Sąjunga karo metu ir pokario metais rėmėsi grobio teise. Politinėje srityje jai pavyko suskaldyti Vokietiją, įgyvendinti praktikoje dviejų Vokietijų idėją ir jas įteisinti. Prelegentas laiko labai svarbiu faktą, kad kai kurios valstybės, jų tarpe ir JAV, ligi šiol nepripažįsta de jure Pabaltijo valstybių Sovietų dalimi. Ypač istorinės reikšmės dalyku jis laiko prezidento G. Fordo liepos 25 d. pareiškimą krašto tautinių grupių atstovams. Tačiau, pasak dr. Kaslo, nors Helsinkio aktas ir nėra tarptautinė sutartis ir jis neturi tarptautinės teisės galios, jis turįs labai didelę politinę ir moralinę reikšmę.

Prof. Gediminas Galva savo pranešime išvedžiojo, kad Helsinkio

aktas ar deklaracija buvo žingsnis įteisininti Sovietų imperalinės politikos karo ir pokario metu įvykdytus veiksmus, kad Rytų Europos valstybių sienų pripažinimas yra aiškiai nepalankus lietuvių tautai, jos laisvės kovoms ir gali turėti dar nelemtesnių padarinių ateityje. Helsinkio aktas — Lietuvos pralaimėjimas. Taigi lietuvių išeivija, siekianti lietuvių tautos nepriklausomybės, privalo: 1. Patikslinti ir suderinti politinių veiksmų veiklą, 2. Išryškinti lietuvių tautos laisvinimo politiką ir jos gaires, 3. Išsamiai studijuoti lietuvių tautos padėtį ir su ja susijusius Vakarų pasaulį, 4. Bendradarbiauti su kitų okupuotų tautų atstovais Vakarose, ginant žmonių teises ir kovojant dėl okupuotų kraštų nepriklausomybės.

Iš Washingtono, DC, atskridęs JAV LB krašto valdybos narys ir ryšininkas Washingtono Algimantas Gureckas, kalbėdamas apie Helsinkio aktą, pabrėžė, kad jis laiko jį turinčiu teisinį ir politinį aspektą. Aneksijos nepripažinimas išliko, bet aneksijos nepripažinimo turinys susiaurėjo. Kadangi, A. Gurecko

Prof. Br. Kaslas kalba simpoziume praėjusį sekmadienį Jaunimo centre Helsinkio nutarimų klausimais. Nuotr. A. Gulbinsko

nuomone, Taikos sutarties nebus, jei atlydis ilgiau tęsis, Helsinkio aktas gali virsti jos pakaitalu, ko ypač nori Sovietai. Prelegentas Helsinkio aktą laiko Vakarų kraštų subliuškimo prieš sovietus ir kad Helsinkis įsiriškęs į Muencheno, Teherano ir Potsdamo susitarimų eilę.

Diskusijose dėl Helsinkio akto reikšmės dalyvavo keliolika asmenų ir beveik visi kalbėjusieji pareiškė naudingų minčių.

Baigdamas simpoziumą, jo pirmininkas prof. dr. J. Puzinas trumpai susumavo pareikštas mintis ir pateikė išvadas, kurios buvo susirinkusiųjų priimtose: 1. Helsinkio aktas, kad ir nėra sutartis, o siektinų principų deklaracija, bet Sovietai šiuo aktu pasiekė neabejotiną laimėjimą, besiekdami Pabaltijo valstybių aneksijos pripažinimo; 2. Lietuvos laisvės bylos reikalas pasunkėjęs, bet nėra bevilkiškas, nes dar yra valstybių, kad ir pasirašiusių Helsinkio aktą, bet nepripažįstančių Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą de jure. Jų tarpe yra JAV-bės ir kiti kraštai; 3. Kad mūsų laisvės byla palikty gyva, pirmiausia mums reikia patiemis susitvarkyti. Mūsų politiniai veiksmai turi susitarti su valstybėmis, turinčiomis sąsajas su lietuvių tauta, kaip ligi šiol, pasiskirstyti darbo barais, veikti sutartinai ir vieningai; 4. Ne šio simpoziumo tikslas nustatinėti darbo ir veiklos gaires mūsų veiksmams. Tai jau jų pačių reikalas; 5. Kol mes turime mūsų laisvės gynėjų JAV-bės ir kitose kraštuose, galime su viltimi žvelgti į ateitį. Taigi, kad ir po Helsinkio konferencijos, mūsų laisvės byla yra tik pasunkėjusi, tačiau ji nėra pralaimėta.

JAV LB krašto valdybos pirmininkas J. Gaila nuširdžiai dėkojo prelegentams ir simpoziumo ruošėjams. Svarstybos baigtos Tautos himnu. (b.k.)

Kaunos. Laisvės alėja

(Dabartinių laikų nuotrauka)

FORDAS PEKINE SUTIKTAS KOREKTIŠKAI

Sutikimo ceremonijose buvo visų 48 valstybių misijų šefai

Pekinas. — Vakar vidurdienį (Pekino laiku) prezidentas Fordas pasiekė Kinijos sostinę. Fordą ir jo palydovus pasitiko elnas premjero pareigas Teng Hsiao-ping su kitais dignitariais. Buvo sugroti abiejų kraštų himnai, atliktos kitos ceremonijos, pasisveikinta. Susitikimas buvo korektiškas, bet šaltas. Vakare buvo banketas.

Sutikimo ceremonijos Pekino aerodrome buvo labai panašios į 1972 sutikimą Nixono. Minios nesusrinko, vaikai nešoko. Susirinko tik Pekine esą amerikiečiai ir kiek anksčiau atvykę laikraštininkai, viso apie 200 žmonių. Buvo ir visų diplomatinų misijų šefai, įskaitant ir sovietų ambasadorių. Aerodrome ceremonijos truko 15 minučių. Fordas kartu su Teng vienu metu limuzine nuvažiavo į svečių namus. Pakelė gatvės ne daug kas žinojo, kad pravažiuoja Amerikos prezidentas.

Es anksto buvo žinomas kinų rūpestis, kad Amerikos ir Sovietų Sąjungos detentė labai kenkia Pekinui, sudaro didesnę sovietų grėsmę, ir ta tema kalbos daugiausia ir suksis. Spekuliuojama, kad norint sumažinti kinų baime, prieš išskrendant ir buvo stiprokas Kissingerio pareiškimas prieš sovietų kėslus Angoloje. Paskutinėje savo kalboje Detroito Kissingeris buvo pareiškęs, jog Amerika negali toleruoti sovietų ir Kubos žmonių ir ginklų siuntimo į Angolą, jų maišymosi į civilinį karą.

Pastebėtas vienas kinų apsirinkimas. Kai Fordas apsilanko svetimosios sostinėse, banketų metu orkestras pagroja ir Michigano universiteto dainą "Hail

to the Victors", primenančią Fordo studentavimo laikus ir futbolo žaidimą. Šiuo kartu Pekino orkestras apsirinko ir pagrojo Michigano State universiteto, varžovo, dainą.

Valiūnas lieka Vliko pirmininku

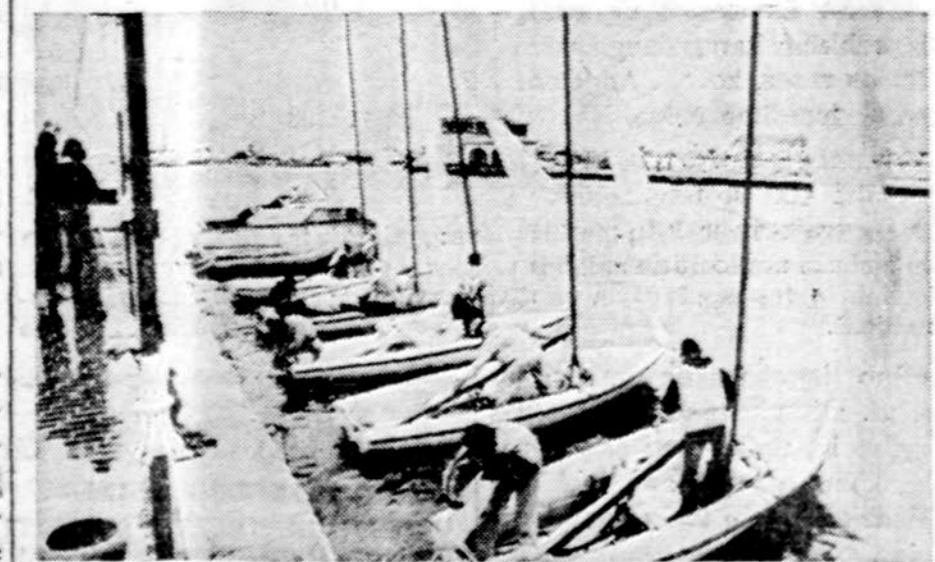
Bosėnas. — Vyriausiojo Lietuvos Išlaivimo Komiteto seime dr. Kęstutis J. Valiūnas buvo dar kartą perrinktas Vliko valdybos pirmininku.

Iš Laoso bėga antikomunistai

Bangkakas. — Laoso neutralieji ir antikomunistai susipranta laiku pasitraukti. Bėga į Tailandą. Jau pasitraukė ministerio pirmininko Souvanna Phouma sūnus Panya, kiti giminės, 28 kadetai. Pasitraukė ir kai kurie karaliaus Sawang Watthana giminaičiai. Visi jie slaptai gelbėjimosi juostomis ar koku nors būdu perplaukė Mekongo upę.

Komunistai Suomijos kabinete

He'lsinkis. — Antrą kartą po II pasaulinio karo Suomijos vyriausybėn pateko komunistų atstovai. Naujam suomių "bėdos kabinetui" iš 18 ministrų 4 yra komunistai. Socialdemokratai turi 5, centro partija 4, škaistant ir ministrų pirmininką Martti Miettunen, švedų partija 2, liberalai 1 ir 2 nepartiniai.

Vakarų Vokietijos turistai labai mėgsta ispanų Mallorcos salą ir net rengia buriavimo lenktynes

Ispanijos komunistai pasmerkė amnestiją

Madridas. — Iš kalėjimo išleistas komunistų vienas vadų, Marcelino Camacho, tuoj pat pasmerkė karaliaus Juan Carlos amnestiją, pavadindamas ją įžeidimu. Dabar jis pradės kampaniją kad amnestija būtų praplėsta visiems. Agituos smarkiai, net jeigu jis ir vėl patektų už grotų. Jis apskaičiuoja, kad amnestija palietė tik 10 procentų visų 2,000 politinių kalinių.

Camacho susitikęs su laikraštininkais dar sakė, kad jis pats ir visos kairysios frontas priešinsis monarchijai, reikalaus jos panaikinimo. Franco laikais Camacho buvo suimtas kelis kartus, iš viso kalėjime išbuvo 14 metų. Skaičiuoja, kad kairiųjų pagrindinė organizacija gali būti nuo 200 iki 400 tūkstančių narių.

Madridas. — Karalių Juan Carlos grasinama ir iš dešinės. Falangistų vadas Jose Antonio Giron pasakė, jog jis tūkstantį kartų pasakys "ne", jei bus bandoma keisti Franco režimas.

Pirmasis karaliaus aktas bus paskirti naują parlamento pirmininką ir parinkti ministrų pirmininką. Spėjama, jog parlamentui bus paskirtas konservatyvus žmogus, o premjero pareigos labiau atitinkas būtinoms reformoms.

Karachi, Pakistanas. — Karachi aerodrome sprogdusi bomba sukėlė gaisrą, įsėdė aštuoni kambariai, žuvo trys žmonės, daug sužeistų, sugadė keleivių bagažas. Spėjama, kad bomba buvo viename bagažo lagamine.

SOVIETŲ POLITINIŲ KALINIŲ REIKALAVIMAI

(Tęsinys iš vakar dienos)

11. Neleistinas joks politinio kalinio perauklėjimo prievartinis įtaigojimas iš administracijos pusės. Politiniam kaliniui neprivalo dalyvauti politinio švietimo veikloje.

12. Draudžiama kalinimo įstaigų administracijai nustatyti kokias nors baudas, pvz. pabloginti vieno būklę, palyginus su kitais, dėl jų pažiūrų ar elgsenos. Politiniai kaliniai tegali būti administraciniu ar teisiniu būdu baudžiami įstatymu nustatyta bendrąja tvarka.

13. Politinių kalinių tarpusavio organizacijų veiklos nekontroliuoja kalinimo įstaigų administracija; dėl politinio kalinio priklausymo tokiai tarpusavio organizacijai jo teisės negali būti siaurinamos.

14. Draudžiama kuriam nors politiniam kaliniui pavesti bet kokias administracines ar kitų politinių kalinių priežiūros pareigas.

15. Bet kokia politinių kalinių darbo prievarta draudžiama. Norintiems dirbti kalinimo įstaigų administracija turi suteikti tokią galimybę. Politinių kalinių darbas atlyginamas ir įvertinamas pagal valstybės ūkyje veikiančias normas. Bet kokie atskaitymai iš politinių kalinių uždarbių išlaikymo kalinimo įstaigose išlaidoms padengti yra draudžiami.

Darbo dienos ir savaitės ilgis, atostogos ir dėl ligos nedirbimas nustatomas darbo įstatymų bendrąja tvarka. Politinių kalinių darbas organizuojamas, laikantis

darbo įstatymų nustatytų darbo apsaugos ir technikos taisyklių. Politinio kalinio darbo laikas kalinimo įstaigoje įskaitomas į bendrą darbo stažą.

16. Bet koks žmogaus orumo žeminimas neleistinas. Draudžiama versti politinius kalinius kirpti plaukus, dėvėti uniformą ar rūbus su raidėmis ar numeriais, nusimti kepurės prieš administraciją ir kt.

17. Politinius kalinius perkelti kiton kalinimo vieton, administracija turi ne vėliau kaip prieš tris dienas prieš išvežimą informuoti patį politinį kalinį ir jo gimines, į kurią vietą ir kurio tikslu jis perkeliamas.

18. Kalinimo įstaigų administracija turi aprūpinti politinius kalinius maistu pagal aukščiausiąs moksliškai pagrįstas normas, atsižvelgdama į jų sveikatos stovį. Bet koks maisto davinio sumažinimas ar apribojimas dėl politinio kalinio elgsenos arba įsitikinimų neleistinas.

(Bus daugiau)

KALENDORIUS

Gruodžio 2: šv. Evazijus, šv. Aurelija, Svirgaila, Skirmantė.
Gruodžio 3: šv. Pranciškus Ksaveras, šv. Hilarija, Aumanas, Vingrė.

Saulė teka 6:58, leidžias 4:20.

ORAS

Dalniai apsnigę, 50 proc. galimybė sniego, šilčiau, apie 30 laipsnių.

"Komunistai turi sumokėti už nesantaiką"

Lisabona. — Socialistų vadas Mario Soares sako, kad komunistai dabar turi užmokėti už sukeltą nesantaiką ir mėginimą daryti karinį sukilimą Partijos deklaracijoje visa moralinė ir politinė atsakomybė už bėdas suverčiama tam, kam reikia — komunistams. "Jeigu jie nori pasiteisinti, tegul pasmerkia tuos, kurie ruošė perversmą ir viešai nuo jų atsiriboja", sakė Soares.

Kariniai vadai numatė iki vasario mėnesio baigti redaguoti naują krašto konstituciją ir balandžio mėnesį praveisti rinkimus. Praėjusią savaitę suimtųjų skaičius pasiekė virš 100. Tarp jų yra ir du buvę ministrai. Pasirodė ir laikraščiai, redaguojami naujų redakcinių kolektyvų, pašalinus iš jų komunistus. Portugalai pradeda džiaugtis ir, kaip "Chicago Daily News" korespondentas Milt Fredenheim sako, "pavargo nuo revoliucijos" ir nori pradėti normalų gyvenimą.

Pogrindis savo vadus nuteisė mirti

Santiago. — Čilės pogrindis, revoliucinė marksistų organizacija, pasmerkė mirties bausmę dėl savo organizacijos vadovaujantiems nariams — Andres Pascal Allende, buvusio prezidento Allende giminaitį, ir kitą — jo artimą bendradarbį Nelson Gutierrez. Juodu pogrindžiu nusiokalo neįspildę įsakymų. Jie, dabar slapstosi nuo revoliucionierių keršto ir rado prieglaudą vienas Costa Ricos ambasadoje, kitas Vatikano nunciatūroje.

Washingtonas. — John Paul Stevens kandidatūra į Aukščiausiąjį teisėmų Senatui jau įteikta. Spėjama, kad didelių sunkumų jo patvirtinimui nebus.

Ottawa. — Kanados paštas pradės veikti šios savaitės pabaigoje. Pasirašyta sutartis iki to laiko bus ratifikuota, ir atitinkama valdžios antiinflacinė taryba spės patvirtinti.

Kubos generolas Angoloje

Washingtonas. — Žvalgybos įstaigos skelbia, kad į Angolą atvyko Kubos gen. Julio Casas, artimas Castro draugas. Jo uždavinys instruktuoti kitus tuščius, jiems vadovauti. Washingtone stebimasi, kodėl Castro taip labai parūpo Angola, kuri toli nuo Kubos ir iki šiol buvo nedaug interesų. Galimas dalykas, jog Kuba negali atsispirti sovietų spaudimui ir priversta siųsti savo žmones. Mažiausiai 3,000 kubiečių karių, daugiausia juodosios rasės, kovoja Angolos Liaudies judėjimo eilėse.

Nežiūrint Maskvos paneigimų, mažiausiai 400 sovietų lakūnų, tankų operatorių ir kitų pareigūnų padeda prokomunistiniams angoliečių daliniams.

New Delhi. — Indijos premjerė Indira Gandhi atleido gynybos ministrį, anksčiau buvusį užsienio reikalų ministrį Swaren Singh ir laikinai jo pakeis eisi pati. Singh kabinete išbuvo 23 metus. Gandhi atleido ir dar tris kitus ministrus.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESENŲ IR SVEIKŲ PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

VITAMINAS E — PLAČIŲ VALYTOJAS

Vitaminas E padeda apsaugoti nuo širdies ir kraujagyslių ligų, ypač jų sieles, nuo tapimo lipniomis. Toks celių pasikeitimas sukelia plaučiuose išsiplėtimą (emphysema) ir kitose kūno vietose auglius — vėžius. Teršalai, ypač ozonas, sukelia celių sienelėse esančių riebiųjų deginimą (peroxidation). Vitaminas E kaip tik ir sulauko tokį minėtą teršalo veikimą.

Daniel B. Menzel, M.D.

Siomis dienomis Vitaminas E informacijos biuro seminare įvyko pasitarimas vitaminų vartojimo reikalu. Duke universiteto medicinos mokyklos patalpose. Apie vitaminą E nauda pranešė to universiteto darbuotojas iš Durham, N.C. Jis yra minėto universiteto farmakologijos departamento direktorius. Štai kokia to vitamino nauda, sukurta paskutiniųjų tyrimų.

Vitaminas E gali apsaugoti plaučių vidinį sluoksnį nuo praradimo svarbių tam sluoksniui ten esančių neprisotintų riebiųjų rūgščių, kaip linoleic acid. Tiesioginis rūgšties nykimas iš plaučių vidinės sienelės veikiant su kvėpuojamu oru ir plaučius patenkančioms medžiagoms, kaip ozonas ir nitrogens — oksidas. Tas vitaminas E padėjimas dabar sukelia atliekant tyrimus su gyvuliais. Taip pat vitaminas E apsaugo raudonuosius kraujo kūnelius nuo per greitai susidėvėjimo. Savo tyrimais pasiremdamas, gydytojas D. Menzel pataria kiekvienam žmogui prieš maisto imti kasdieną po 200 mg. vitamino E (d.l.-alpha — teco pheryl acetate). Matom, kad šis gydytojas nekalba apie taip vadinamą „natūralų“ vitaminą E. Vieną kartą visi, lietuviai, atsižvelgiant į prietarą, būk yra toks „natūralus“ vitaminas E. Žinokime ir tikime, kad vitaminas E yra vitaminas toks ir daugiau nieko nereikalaujantis vitamino E ir netikime visokiems pasakojimams, kurie sėdint mūsų smegenis mulkinti savų išgalvotų vitamino (ir kitų gaminių) „natūralumą“.

E vitaminas saugo nuo teršalų plaučiuose

Visi dejuojame oro blogumą, o čia pat cigarete ar cigaro dūmais tą kvėpuojamąjį orą teršame sursiesdami. Dar teršame jį automobiliais. Minėtas gydytojas tyrė vitamino E padėjimą apsaugoti plaučius nuo oro teršalų, atsiradusių iš motorų dūmų — gazų. Jis dar tyrimus su žiurkėmis. Jis jas laikė ore turinčiame ozono ir nitrogens oksidus. Tiesiogiai medžiagos gaunamos ore iš automobilių motorų. Kai tu medžiagų — teršalų ore buvo viena dalis ppm oro: neturinties pakankamai vitamino E žiurkės žūdavo, išbuvusios taip užteršta me ore vidutiniškai vienuolika dienų. Gi, davus žiurkėms vitamino E, tokiose ore jos išsilaikydavo po 17 dienų. Kitų teršalų (nitrogen dioxide) priteršus orą šis 33 dalių tūkstantyje oro dalių (33 ppm), stokodamos vitamino E, žiurkės nugaišdavo po 8.1 dienos. Gi, gavusios papildomai vitamino E, jos išsilaikydavo minėtai priterštame ore 18,5 dienas.

Gydytojo paaiškinimas apie vitamino E naudą

Gydytojas Menzel tvirtina, kad minėtos geros pasėkos vitaminą E vartojant, žiurkės nuo perankstybo žuvimo gelbstint dėl oro teršalų sukeltų neigiamų, gaunasi dėka vitamino E veikimo ir gyvulinis vyksmas plaučiuose. Teršalai ore neigiamai veikia neprisotintus riebiuosius rūgštis (unsaturated fatty acids), esančius plaučiuose. Tie teršalai, pagal minėtą gydytoją, degina tas rūgštis (autocatalytic autooxidation). Vitaminas E kaip tik ir sutrūkdo tokią neigiamą teršalų veikimą.

Vitaminas E apsaugo plaučių

ir kitų organų celes, ypač jų sienelės, nuo tapimo lipniomis. Toks celių pasikeitimas sukelia plaučiuose išsiplėtimą (emphysema) ir kitose kūno vietose auglius — vėžius. Teršalai, ypač ozonas, sukelia celių sienelėse esančių riebiųjų deginimą (peroxidation). Vitaminas E kaip tik ir sulauko tokį minėtą teršalo veikimą.

Bandymai su žmonėmis

Vienuolika žmonių buvo tirti sušalimui vitamino E naudą su raudonųjų kraujo kūnelių atsparumui sukti. Buvo jiems duodama maiste po dešimt milijonų vitamino E kiekvienam per parą. Po to buvo tirti tu kūnelių atsparumas oro teršalams (ozonides). Tai buvo maža dozė vitamino E. Gavosi tam tikri raudonųjų kūnelių pakitimai (Hoinz kūneliai juose atsirado). Gi, vienai savaitei pamaitinus tuos tiriamuosius asmenis su vitaminu E po 100 mg. per dieną, jų raudonųjų kūnelių atsparumas teršalams duodant vitamino E per dieną kiekvienam žmogui po 200 mg.

Gydytojas Menzel tvirtina, kad dabartinė žmonių dieta neturi pakankamai vitamino E apsaugojimui nuo oro teršalų iškvepijame ore. Tas gydytojas, tyrimais pasiremdamas, tvirtina minėtame gydytojų susirinkime, kad vitaminas E gerai pasitarnauja ir dar kitokiose negalėse: plaučiuose padidėjus kraujospūdžiui (pulmonary hypertension), kraujagyslių ligose (vascular disease), plaučių užsikimšime krešuliais (pulmonary embolism) ir daugybinio kraujo krešėjimo kraujagyslėse (disseminating vascular coagulation). Tos negerovės yra labai rimtos, tačiau pagalba čia ribota. Už tai nrieko dėti vitamino E — taip lengvai pakeliamo kiekvieno žmogaus — naudojimas kadencinis tegul esti kiekvienam lietuviui medicininė pareiga. Tas vitaminas gaunamas be recepto vaistinėse. Lietuvio sodyboje, Chicagoje, jis daug pigesne kaina gaunamas. Tai svarbu pagyvenusiems, kurie daug išleidžia pinigų vaistams. Taigi visi iki vienam pradėjime vartoti vitamino E po vieną kapsulę stiprumo 400 I.U. Tai bus pigiau ir naudingiau. Nepamirškite — jokių „natūralių“ vitaminų E netikėkite — tai apgaudinėjimas žmonių, kad pajėgus iš jų išlupti dvigubus pinigus įvairiose krautuvėse.

Dar ne galas vitamino E naudos. Tame pačiame susirinkime vitaminų naudos reikalu, neseniai įvykusiame, St. Louis universiteto profesorius — biochemikas M. K. Horwitz, Ph. D. pranešė, kad vitamino E vartojimas, apsaugant nuo kraujagyslės kraujo padidinto krešėjimo (tas toks krešėjimas sukelia širdies ataką) yra bandymais pagrįstas. Net iki 800 I.U. per parą to vitamino naudojant yra visai saugus (perfectly safe) gydymasis. Taigi, galima po dvi kapsules per dieną naudoti vitamino E gydantis nuo sklerozės — saugantis nuo priskretusios arterijos padidinto kraujo krešėjimo ir tuomi visiško tu arterijų užsikimšimo. Tas vitaminas E didelėmis dozėmis vartojimas padidintam krešumui kraujo sustabdyti (antithrombotic agent) yra geresnis ir saugesnis už aspirino naudojimą tam pačiam tikslui.

Tas biochemikas, remdamasis savo ir kitų siliktais tyrimais su

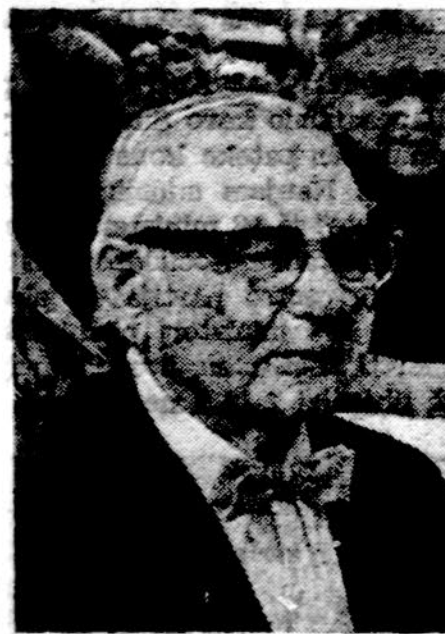
vitaminu E, (su žmonėmis ir su gyvuliais) tvirtina ir ragina, kad reikia toliau tyrinėti įvairias vitamino E sudėties dalis. Kai kurios to vitamino dalys veikia stabdančiai vitamino K veikimą — ir tuomi pačiu sumažina kraujo krešumumą. O tas toks sumažinimas yra naudingas kovojant su skleroze.

Svedijoje gydytojų atlikti tyrimai rodo, kad vitaminas E buvo duodamas po 300 mg. dienoje turėjusiems širdies ataką žmonėms. Po šešių savaičių tokio tuo vitaminu gydymo gautas buvo kraujo krešumumo sumažėjimas. Tas labai svarbu tiems širdininkams, kuriems nepatogu ar neįvykdoma imti tabletes prieš kraujo krešėjimo padidėjimą. Tokiems reikia lankytis pas gydytoją dažnai ir reikia tikrinti savo kraujo krešumumą mažiausiai kas savaitę, pradžioje gydymo net kas dieną. Vietoj var toto Hep-Nine B, vėliau Cepocol injekcijų, dabar visi kovodami su skleroze, šalia visų kitų čia nurodytų anksčiau priemonių (cinc sulfat, iodo-niacin, Cerebro-niacin...) turėtų vartoti vitamino E po dvi kapsules dienoje (po 400 I.U. kiekviena).

Minėtus Svedijoje atliktus tyrimus pakartoję šio krašto gydytojai — tik jie vartojo vitaminą E. didesnes dozes, negu švedai gydytojai. Taip tvirtino minėtas biochemikas savo pranešime. Gydytojai iki šiol vartojo kraujo krešumumui mažinti vaistus (warfarin ir clofibrate). Tu vaistų veikimą sustiprino vitamino E priedas. Kai savaitei buvo nutrauktas vitamino E davimas bandomiesiems širdininkams ir gaunantiems standartinius dabar vartojamus vaistus (warfarin, clofibrate) — jų kraujo krešumumas padidėjo. Tai sukelė šio krašto tyrinėtojai. Tyrimai su žiurkėmis irgi patvirtino vis minėtus davinius gautus vitaminą E teikiant žmonėms. Vitaminai A, D ir E sustiprino prieš krešėjimą veikiančių vaistų veikimą. Vitaminas A daug randasi morkose, lietuvių pamiltose daržovėse. Todėl jų lietuvių šeimos pirkime bulšelais — maišais, o ne svara. Tai bus daug pigiau ir žinoma, sveikiau. Vitaminas D pasigamina žmogaus odoje, kai ji gauna žmonišką kiekį saulės. Todėl vis mes palikime smukles, kortus stalius — eikime sau svaikatos iešioti ten, kur jos galime rasti. Gana mums vergauti saviems ne sveikiems įpročiams.

Yra stoviai, kaip neštumas, kada žmogui reikia didelių kiekių naudoti vitamino E. Tais atvejais galima apturėti net per didelį vitamino E veikimą prieš krešėjimą kraujo kraujagyslėse. Šiais atvejais reikia duoti vitamino K (jis didina kraujo krešėjimą).

Įsivada. Gydytojas Horwitz klausia, jei vitaminas E taip naudingai veikia ir raudonuosius kraujo kūnelius, kurių tyrimas yra palyginti nesunkus — kaip yra su vitaminu E įtaka kitoms kūno celėms? Kitoms kūno celėms vita-

Užauginęs ir išmokslinęs taurius sūnus: gydytoją ir solistą, tėvas Brazys su žmona sėka Lietuvio sodybos pažmonio programą. Viduryje — lenko karininko vos nesusaudyta už savo taurumą menininkė Jadvyga Tijiūnaitienė. Nuotr. M. Nagio

mino E įtaka daug sunkiau sukti. Dėl vitamino E stokos, tas gydytojas mano, gali būti nepakankama apsauga svarbių kūnių medžiagų, kaip tokių phospholipidų.

Atsiminkime, kad vitaminas

Simo Kudirkos namelių Lietuvos dukterų laikomų, gyventoją Jadvyga Tijiūnaitienė (deš.) ir jos bei kitų ten esančių lietuvių globėjai — Ona ir Juozas Kartanai — nuolatiniai Lietuvio sodybos Chicagoje parengimų lankytojai. Nuotr. M. Nagio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

SAVO SIŪTŲ IR MEGZTŲ ROBŲ PARODA

L.M.K. Federacijos Hartfordo klubas yra vienas iš jauniausių, federacijai priklausančių dvidešimties klubų pasaulyje. JAV yra 12 klubų, Europoje 6 Australijoje ir pietų Amerikoje po 1. Didžioje kolonijoje kaip Cleveland, Detroit, Kanados Toronto, Montrealyje klubų dar nėra.

Gera atsimenu, 1968 m. birželio mėnesį Hartforde įvykusi steigiamoji klubo susirinkimą. Kad klubas reikalingas, abejonių nebuvo. Į susirinkimą atvyko daug hartfordiečių ir pora viešnių iš New Haveno klubo, išsikūrusio 1963 m. L.M.K. Federacijos klubams veiklos horizontai platus, labai susmulkinta veikla nėra efektinga. Connecticut klubai kiekvienas turi kitokį veiklos pagrindą: Waterburio — daugiau šalpa, Stamfordo — labiau politinė, New Haveno — kultūrinė, o Hartfordo — tradicijos. Visu klubų veikla yra svarbi, bet tradicijos, ar ne artimiausios moters sielai, jas išlaikyti ir puoselėti svetimuose kraštuose yra be galo svarbu.

Šiais metais lapkričio 1 d. suruošta jau ketvirtoji rūbų paroda. Parodyta apie 40 komplektų rūbų, kuriuos demonstravo 16 modeliutojų. Parodyta daug vakarinių suknelių. Puošnios, gražiai pasiūtios, bet ir kuklios. Kele-

maiste žūna šaldant tą maistą ledainėje. Ji sunaikina medžiagos vadinamos hydroperoksidus. Už tai dar ir dėl to naudinga visiems imti vitamino kapsulėse bent po 400 I.U. (tarptautinių vienetų — international units) paroje. Kovojantiems su skleroze — imti po tokias dvi kapsules dienoje (po 800 I.U.). Juo labiau reikia tą vitamino savo naudai vartoti visą savo gyvenimą.

Pasiskaityti. Medical Tribune December 3, 1975.

Albina Lipčienė

ta eilučių su sijonais ir kelnėmis. Gana skoningų megztų suknelių, apsiuštų ir kepuraitių mergaitėms, kurios taip pat gražios. Savo siūtų mokyklę suknelė modelio Danutė Raškevičiūtė.

Rūbų modeliavimams klubo pirmininkė Čiurlienė padovanojo po knygą "The Lithuanian Woman", o mergytėms po pakietuką. Programą pravėdė Ada Ustijanauskienė. Besižinekučiuojant išgerta kavos ir pasivaikint skaniais pyragais.

Rūbų parodose turėtume "apsisvarinti" terminologiją. Sekanti sykį rašyime ne kalnierių, bet apykaklę, ne mankietas, o rankogalis, ne kosciūmas, o eilutės. Kažin kaip atrodytu, jei vieton pantsuit — kelnų eilutė. Dirža risti ne į "bantą", o į gražų mazgą; apvadžioti ne "kvalbonais", o paraukta ar sutraukta juoste. Klostė, vieton kvoldo.

Gal mūsų mieli kalbininkai, įtrauks ir moteriškos aprangos išsireikšimus, į kurį nors kalbos kampe. Būtomėm labai dėkingos!

Albina Lipčienė

— Aviacijos žinovas J. W. Tarbybos teigia, kad po poros metų Sov. Rusija priešlektuvinėm raketom ir karo lėktuvais pirmaus prieš JAV.

Dvi taikliausios ir prasmingiausios dovanos visiems tiems, kurie laisviai skaito angliškai nei lietuviškai:

Encyclopedia Lituanica, 6 tomai; keturi tomai jau išleisti; kaina \$20.00 už tomą.

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas, kaina \$6.00.

O su Lietuva suaugusiems gyvas aidas iš netolimos praeities:

Pasakyta — Parašyta, Antano Smetonos kalbų rinkinys, kaina \$10.00.

Užsakymus siųsti: Lietuvių Encyclopedija, 385 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127. Telef. (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

Visais reikalais Chicagoje ir aplinkinių gyventojai gali kreiptis vietiniu telefonu: 858-3887.

WINDERS MEDICAL ARTS. 3213 W. 63rd Street. Tel. WA 5-4787

DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Mes patefonuosis jūsų gydytojų

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7262

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIŲ APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Street, Chicago

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį — savaitinis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nusiunčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kinr		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

This publication is available in microfilm form: XEROX UNIVERSITY MICROFILMS 300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIJUNAS

2838 West 63rd Street

AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Alkūnė ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Ave.

Val. pirm., antr., ketv., penkt., šešt., sekm., 10-12 ir 4-7 val. vak.

Seštadienį nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2679

Resid. tel. Waltham 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv., 1 iki 6 popiet.

antr., penkt., 1-5, treč. ir sekm. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko habneta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 8-4466

Val. pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt., 10-4, sekm., 10-3 val.

Ofs. tel. 735-1477, rez. PR 8-8960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURG

Specialybė — Nervų ir Endokrininės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Resid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akų Ligos

3907 West 108th Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2720

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSIA

VAIKŲ LIGOS

2836 West 63rd Street

Pirm., antr., ketv., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Seštadienį nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Res. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

438-4441 — LO 1-4606

Jei neatliepia, 361-1970

ODO LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai: 1002 No. Western Avenue

6214 No. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Street, Chicago

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį — savaitinis

Tel. ofiso ir buto OLYMPIO 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-2 val. ir 6-8 val. vak.

Seštadienį 12 ir 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvio gydytojas)

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv., ir penkt., nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val.

ŽMONIŠKUMAS IR DETENTE

Sovietų rašytojas Amalrikas, "Involuntary Journey to Siberia" autorius, ne kartą kalbėjęs Sibire, teigia, kad pasaulis nieko gero negali tikėtis iš detentės. Esą, jei Sovietų Rusijos režimas taip spaudžia savo žmones, kaip Vakarai gali tikėtis, kad Sov. Sąjunga rūpintis kitų kraštų žmonėmis. Tačiau jis primena, kad, norint siekti laisvėjimo Sov. Rusijoje, jei Maskva kur nors nusileidžia, nereikia tuoj šaukti, kad tai Vakarų laimėjimas. Taip pažeidžiamas rusų išdidumas ir pasiekiamas mažiaus. Tokie pasiekimai reikėtų vadinti, ne Vakarų laimėjimais, bet bendro susitarimo rezultatu.

Tačiau buvusio komisarą Litvinovą anūkas Pavel Litvinov, šiuo metu gyvenęs Amerikoje, teigia, kad pasaulis turi reikalauti. Esą, Helsinkio susitarimų metu Sov. Rusija neparodė jokių varžtų atleidimo, priešingai, ji suėmė tris disidentus, — tai Sergei Kovalev, Andrei Tverdiklebov ir Vladimir Osipov. Jei pasaulis nereaguos dėl šių vyrų suėmimo, tai sekanti auka bus pasaulio taikos Nobelio premijos laureatas Andrei Sacharov.

Blogiausia, kad pasaulis nesutaria dėl terminų. Sovietai savo diktatūrinį režimą vadina demokratija, o Vakarų pasaulio demokratiją vadina kapitalistine priespauda ir nuolat skelbia, kad tu kraštų žmonės turi būti išlaisvinti iš kapitalistinės priespaudos. Kai kalbama apie detentę, tai Sov. Rusija ją supranta, kaip besąlyginę nuolaidą Maskvai, o jei ko Vakarai pareikalauja iš Sov. Rusijos, tai tada jau šaukia, kad tokie reikalavimai kenkia detentei, vadinamam — tempimo mažinimui. Kaip iš viso matyti, detentės kelias yra ne tik į vieną pusę, bet ir labai duobatas. Ir juo keliaujant akivaizdžiai matyti, kaip daugosi amerikietiškas politinis vežimas ir iš jo iškrenta geri valstybininkai kaip Schlesingeris arba kaip buvo sukratytas JAV atstovas Jungtinės Tautos Moynihan.

Jeigu kas paskelbia kokį nors kaltinimą Sovietų Rusijai, tie yra apšaukiami taikos priešais. Tokios tiesos paskelbti labiausiai nebijo komunistinė Kinija ir todėl ji susilaukia iš Maskvos daugiausia priekaištų. Daug priekaištų Pekinas susilaukia, kai kom. Kinijos vadai įsėję Vakarų Vokietijos Kinijoje besilankanti kancelerį Schmidtą, kad Vakarai nesizavėtų sovietine draugyste. Komunistinės Kinijos vicepremjeras Teng Hsiao - ping perspėjo, kad Sov. Rusija stengiasi priimti apsisklavimą. Jo nuomone, Vakarų Europos žmonės, pergyvenę pasaulinius karus, nori taikos. Tai suprantama, tačiau kas iš to, jeigu medis nori stovėti tylus, o vėjas vistik jį purto.

Sov. Rusijos spauda visuomet persipausdina kitų kraštų laikspaudoje ir gyvenime.

Spaudoj ir gyvenime

AUTOMOBILIŲ GAMYBA, JŲ EKSPORTAS IR IMPORTAS

Europa ir Japonija versta verčia savo automobilius į JAV. Automobilių pramonė šiame krašte turi nemažą galvosių parduoti savo gamybos automobilius. Užsienyje Amerikos automobilių labai brangūs. Šios pramonės darbininkų yra nemažas skaičius bedarbių ošlės. Ta pramonės šaka labai silpnai gerėja.

Sovietų "Lada 1200" mažas ekonomiškas automobilis, panašus į Italijos "Fiat 124", Vak. Vokietijoje parduodamas už 2,800 dolerių. Už tą patį automobilį Sovietų pilietis namie turi mokėti 7,000 dolerių ir jo laukti 2-3 metus. Sovietų pilietis Maskvai nesvarbu. Komunistams reikalingi stiprūs vakariečių pinigai.

rašių rašinius, jeigu šie tik ką nors pasisako prieš kom. Kiniją. Lapkričio 11 d. Tassas paskelbė pranešimą iš Indijos, patitodamas vieną antikiniškų straipsnių. Tame straipsnyje, kuris pavadintas "Įtempimo mažinimo sabotuotojai iš Pekino", rašoma: "Maostetungas būkštuoja, kad dabartinė antitarybinė Pekino platforma gali pasikeisti, o gal net bus likviduota po jo mirties. Periodiškai kylantys neramumai Kinijoje — aiškus požymis, kad liaudis pasipiktinusi Kinijoje vykdomais despotiškais vadovavimo šaliai metodais."

"Norėdams prislopinti dabartines tendencijas tiek savo šalyje, tiek pasaulinėje arenoje, Maostetungas stengiasi įdiegti Jungtinės Amerikos Valstybėms mintį, kad įtempimo mažinimo politika neturinti perspektyvų."

Komunistinės Kinijos režimas vadinamas despotišku, bet pačios Rusijos režimas mažai geresnis. Ši Maskvos histerija prieš Kiniją suprantama, nes Kinija vienintelis veiksnys, į kurį daugiausia kreipiama dėmesio. Tos milžiniškos valstybės vyrų įspėjimai ne tik pakartojami viso pasaulio spaudoje, bet priverčia apie tą vadinamą detentę pasvarstyti net ir JAV atsakingus asmenis.

Trečia, šie Kinijos įspėjimai daugiau liečia Sov. Rusijos militarinę jėgą, kas amerikiečiams daug svarbiau, negu koks ten susirūpinimas prispaustųjų žmonių likimu. Pavergtųjų atstovas Solženecynas nebuvo priimtas prezidento Fordo, kad nesuplyktų tu pavergtųjų kankintojas Brežnevus.

Kaip yra skirtingi komunistinio ir laisvojo pasaulio demokratijų aptarimai, taip yra skirtingi ir detentės supratimai. Pavel Litvinov sako, kad Sovietų Rusijoje režimo švelninimas turi būti vienas iš detentės sąlygų. Kaip žurnalistas Frank Star rašo, JAV sekr. Kissingeris gavo, kad Rusijos demokratizmas yra kenksmingas detentei. Žodžiu, detentės priedanga šiandien yra tam, kad Sovietų Rusija galėtų geriau spausti savo gyventojus, nes kiekvienas amerikiečių užsiminimas apie Sov. Rusijos nedemokratiškumą jau yra detentės silpninimas ir įtampos didinimas. Helsinkio konferencija ir detentė ne tik neapsaugojo Sov. Rusijos ir jos pavergtų tautų gyventojų teisių, bet dar labiau juos prispaudė. Prievarta Sovietų Rusijoje nemažėja, bet su detentės pagalba ji labiau ginama bent oficialiuose JAV vyriausybės sluoksniuose.

Malonu, kad Amerikos spauda yra laisva ir joje užtikinama labai daug straipsnių, kurie atvirai skelbia, kokia yra pavojingą laisvajam pasauliui pataikavimo politika, padedanti klestėti prievartai. Ir tai yra bent dalis laimėjimų kovoj už žmogaus teises.

A.B.

TUŠTUMOS BAIMĖ ISPANIJOJE

Naujo tarpsnio pradžia kelia susirūpinimą

GEDIMINAS GALVA

Kai Ispanijoje blykstelėjo vidaus neramumų žiežirbos ir bent 19 policininkų nušauta, atkirtis teroristams svėklė nerimą Europos sostinėse. Dešinės linkmės fašistinė santvarka Ispanijoje su laukė smūgių iš užsienio. Krašte jau senokai buvo jaučiamas santvarkos trupėjimas. Katalikų Bažnyčia atkabino visus vaikus traukinio, riedančio į Madridą, išskyrus valgomąjį, nes ji vis dar naudojosi bilijonine valstybės parama. Ne tik jaunieji dvasininkai, bet ir kai kurie vyskupai atvirai stojo prieš Franco santvarką.

Visos politinės partijos, išskyrus Tautinį sąjūdį, falangines santvarkos ramstį, buvo nepatenkintos susiklosčiusia politine padėtimi. Opozicija brūzdėjo, baskai ir patys kairieji panaudojo teroro priemones, bet neturtingame krašte, padariusiam likinę pažangą, vyravo tvarka. Kariuomenės vadovybė rėmė santvarką.

Ko nepajėgė padaryti tarpusavyje nesutarianti opozicija, įvykdė mirtis. Lapkričio 20 d. ji išrovė pagrindinį santvarkos ramstį — Francisco Franco.

Ispanijos diktatorius

F. Franco nesuklupdamas tęsė net 36 metus sosto diktatoriaus, besinaudojusio žymiai didesnėmis teisėmis už jo paties parinktą įpėdinį kunigaikštį Juan Carlos de Borbon. Kraš-

300,000 eksportui pigia kaina Vakarų Europai. Kita visa gamyba eina vidaus rinkai ir komunistiniams kraštams daugiau kaip 50 procentų brangiau tie patys automobiliai. Sovietų gyventojai, pirkdami automobilių, turi mokėti visą kainą iš karto grynais. Jokių išmokėjimų nėra.

Kalbant apie automobilius, reikia pasakyti, kad pagal 1974 m. paskelbtus duomenis pasaulyje buvo 300 milijonų registruotų automobilių. JAV — 125 milijonai, Japonijoje — 25 mil., Vokietijoje — 18,4 mil., Prancūzijoje — 16,8 mil. Apie vienas iš trijų automobilių Anglijoje importuotas. Prieš 12-15 metų Anglijos automobilių eksportas buvo pirmoje vietoje. Šiuo metu Prancūzija eksportuoja du kartus daugiau, negu Anglija. Net Italijos automobilių eksportas pralenkė Angliją. Japonija eksportuoja 3 kartus daugiau už Angliją. V. Vokietijoje net 4 kartus daugiau už Angliją. Anglijos automobilių pramonė labai suvargus. Jų darbininkų darbo našumas ir produkcijos didumas yra beveik paskutinėje vietoje.

Z. G.

ty valdydamas jis nevengė griežčiausių priemonių išlaikyti valdžią. Užsienio politikoje pasižymėjo nepaprastu lankstumu, nuovoka, kada žengti ir pasitraukti.

F. Franco buvo žemo ūgio, apskritaveidis, turėjęs ne išpausmą savybę — jausmų nerodytį, santūriai laikytis, ginčios nedalyvauti, bet tylėti, spręsti ir veikti. Tos savybės praverė išlikti jam diktatoriaus sosto. Neabejotinai jis buvo drąsus ir gabus. 15 metų sukakęs jis stojo į Toledo karinę mokyklą, po trejų metų pakeltas į jauniesniojo leitenanto laipsnį, jauniasias majoras ir pulkininkas. O 33 m. amžiaus buvo jau generolas. Jis ypač pasižymėjo kare prieš rifus Maroke.

Praėjusio karo metu jis bendravo su Italija, Vokietija, bet pastarajai neleido iš Ispanijos užimti Gibraltaro. Po Pearl Harbor puolimo, jis sveikino Japonijos gen. H. Tojo, o po karo darė sandėris su JAV. Vokietiją jis vadino "Europos kultūros gynėja", bet 1943 m. fronte jos laimėi pakrypus, atšaukė "mėlynąją diviziją" iš Sov. Rusijos. Save vadino likimo vyrų, atsakingu Dievui ir istorijai.

Vėl karalius

Lapkričio 22 d. Ispanija tapo karalyste. Juan Carlos — dar tuščia lenta. Vieni jį laiko Franco aštriuoju valdymo priemonių šalininku, kiti politiniu prisitaikiu, o tretieji siekiančiu įvesti demokratine santvarką Ispanijoje. Jo bičiuliai aiškina, kad praeityje jis buvęs priverstas taikstyti ir pataikauti Francui, nes kitu atveju jis galėjo būti pašalintas iš sosto įpėdinystės. Jis tik du kartus pavadavo vadą ir turėjo laikytis nustatytose rėmuose. Kurį kelią jis dabar pasirinko?

Ispanai prašyveno. JAV finansinė parama už karines atsparas padidino krašto gerovę. Pigus pragyvenimas ir geras klimatas priviliojo užsieniečius. Miestai išaugo. Net ir darbinin-

Ispanijos kariai parade

kų pragyvenimas pagerėjo, nes turi ką socialiai pavalgyti ir naudoti geresnę pastogę. Tiesa, brūdą baskai, kataloniečiai. Visos opozicijos partijos reikalauja demokratinės santvarkos, diktačijos užgnauzimo, jos sukurto politinės tuštumos pašalinimo ir tautinės vienybės įgyvendinimo.

Karūnavimo dieną, esą, 1000 karininkų pareikalavė demokratines santvarkos. Tautinis sąjūdis ėmė šaukti, kad negalima keisti esančios santvarkos. Karalius negalės staigiai patenkinti kraštutinių jėgų reikalavimų. Vingiuodamas jis turės sušvelninti žiaurias policijos tarymo priemones, teisinę tvarką įvesti nusikaltėliams sumti ir jiems apkaltinti. Iki pilnos demokratijos įgyvendinimo dar tolimas kelias. Netrukus paryškės, kuria sparta karalius sieks demokratines santvarkas.

Politinės tuštumos pašalinimas

Pereinamoju metu, kai priešais jėgos pradeda bandyti jėgas įsibrauti į politinę tuštumą, daug yra negėrų ženklų Ispanijoje. Ministeris pirmininkas Carlos Arias Navarro pertekė Franco įspėjimą prieš pat mirtį: būdėkite, kad Ispanijoje neįsivyratų priešai. Navarro kiek liberališkesnių pažiūrų už Franco, bet abu vienodai suprato Ispanijos priešus. Tai visi asmenys, kurie nepritaria falanginei santvarkai.

Priešams priklauso bent 23 socialistinės partijos, krikščioniškos demokratijos ir monarchistai, kurie Navarro srityje vadinami karlistais. Jei demokratine santvarka palaipsniui bus įvesta, dabartiniai priešai gali tapti naujos santvarkos ramščiais. Ką gi darys su komunistais, kurie šiuo metu skelbia esą stalinizmo priešai ir viešai smerkia Portugalijos komunistų partijos elgseną?

Jau plačia burna šnekama, kad dabartinis ministeris pirmininkas Navarro bus pašalinamas ir jį jo vietą paskirtas žymiai liberališkesnis. Net ir pavardės minimos.

Baskų ETA ir kraštutinių kairiųjų FRAP pogrindžio organizacijos lūkurioja. Barcelonos srityje tarp kairiųjų ir policijos prasidėjo susirėmimai. Pilietinio karo dalyvių organizacijos pirmininkas Jose Antonio Giron pareiškė: pilietinis karas dar nėra pasibaigęs. Franco šalininkai jau susirūpino savo kilsene: užsienin išsiuntti 170 mil. dol. vertės kapitalo ir meno kūrinių. Taigi jau prasidėjo mažai panika valdančiuose.

Nors buvo gili žiema, bet naktis labai graži ir šviesi. Mėnulis skleidė savo sidabrinę šviesą, mirgėjo žvaigždės, po kojomis gurgždėjo sniegas. Mes nuo šokių išlė, šalčio nejausdami ir eiti neskubėjom. Kalbos mums netruko. Abu buvom laimingi, kaip gali būti laimingas žmogus, kurio nevargina jokios problemos ir rūpesčiai. Bent aš taip jaučiausi, nes, kaip netrukus paaiškėjo, Petras jau turėjo savo neįsprendžiamų klausimų. Bet tą vakarą ir jis buvo gerai nusiteikęs, nesirūpino jais.

Einant Petras mane paklausė:

— Ką tu, Gražina, darysi baigusi gimnaziją?

— Užklupta staigaus klausimo, nesuvokiau ką atsakyti ir valandėlę tylėjau. Tada jis vėl paklausė:

— Kodėl nieko neatsakai?

— Aš dar turiu daug laiko. Spėsiu apie tai pagalvoti ir apsispręsti. Geriau tu pasakyk, ką darysi baigęs gimnaziją? — savo ruožtu paklausiau jį.

— Taip ir maniau, kad nepasakysiu... O kas liečia mane, tai nors ir nedaug beliko laiko, bet atsakyti konkrečiai negaliu nė aš, nes ne viskas pareina nuo mano noro.

— Tad nuo ko pareina, jei ne nuo tavęs?

— Daug nuo ko, tik mažiausiai nuo manęs.

— Jei neklystu, turi kažkokį neišsprendžiamą klausimą. Jeigu tai nedidelė paslaptis, įdomu būtų sužinoti. Nemanyk, kad tai tik moteriškas smalsumas. Juk mes esam geri draugai. — Aš kalbėjau nuosirdžiai ir man Petro pagailo, nes pajutau jo staigiai pasikeitusią nuotaiką.

— Nėra didelė paslaptis, bet ir nesigarsinu labai. Tau galėčiau ir pasakyti su sąlyga, kad viskas pasiliks tarp mūsų.

— Jei tu taip nori, aš tikrai niekam neprisitar-

AR GALIME PALIKTI

JONAS JASAITIS

Pietų Amerikoje rengiamas III Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas yra reikšmingas ne vien rengėjų, jaunimo ar besiruošiančių kongrese dalyvauti, bet ir visos laisvojo pasaulio lietuvių visuomenės. Jaunimo kongresai yra dideli ir reikšmingi įvykiai mūsų tautiniam gyvenimui, todėl jų sėkmingumas ar nesėkmingumas gali būti vertingas, džiugus ar skaudus įnašas visiems lietuviams.

Kongreso pasisekimas priklausys ne tik nuo programos suplanavimo ir jos atlikimo, ne tik nuo norų įvykdyti vieną ar kitą uždavinį, bet ir nuo sudarytų sąlygų rengėjų užmojams įvykdyti.

Ne laikas svarstyti

Kai vykdomo uždavinio darbai būna įpusėję ar prie pabaigos, dažnai pradedama svarstyti vykdomo uždavinio reikalingumo klausimą ar jo reikšmę, nebajant, kad pradėto darbo negalima sustabdyti ar tikslu pakeisti. Jaunimo kongresas įvyks už kelių savaitių, todėl dabar ne laikas svarstyti kongreso reikalingumo ar reikšmingumo klausimus, ne laikas svarstyti parinktos vietos ar laiko, bet dar laikas svarstyti ir veikti, kad kongresas būtų sėkmingas.

Kongreso sėkmingumui užtikrinti reikia ir pinigų. Dėtos vilnytyje ir JAV lietuvių iki šiol, kaip skelbiama, dar neišsipildė. Girdime, kad tik dalis reikiamos pinigų sumos tesurinkta.

Kongresas įvyks Pietų Amerikoje, todėl JAV lietuviams jis nėra toks savas ir artimas, kaip praėjusieji. Bet jis yra mūsų, mes jungia viso pasaulio lietuvių jaunimą ir, jeigu kongresas nukentėtų dėl lėšų stokos, dėl to turėtume kaltinti patys save, kad nepakankamai kongreso darbus rėmėme.

Rėmimą kongreso neturi lemti nusistatymas prieš vieną ar kitą bendruomeninę valdymą ar vado vaujančių asmenį. Kongresas yra per daug didelis ir svarbus reiškinys, kad jo plotejė derėtų reikštis pozicijai ar opozicijai. Aplamai, atrodo, kad mes nemokame sudaryti opozicijos. Ją dažnai pareiškia tokie metu, kai vykdomas svarbus uždavinys, ir tuo būdu pakenkiame pačiam uždaviniui, kuris vienodai svarbus pozicijai ir opozicijai.

Dar laiko yra

Nors jaunimo kongreso pradžia jau čia pat, bet lėšoms telkti laiko dar yra, tik reikia lėšų telkimo suaktyvinti. Dar neturėtų būti persunkti paklabenti kongresui neaukiojusiųjų duris, o taip pat ir parengimuose ar kituose didesniuose susibūrimuose reikėtų rasti būdą paprašyti au-

kos kongresui. Balso vajus bent Chicagoje jau pasibaigė, ir būtų gerai, kad kitos organizacijos iki kongreso nuo aukų rinkimo susilaikytų.

Jaunimo kongresą galime vertinti vienaip ar kitaip, bet pradėtąjį rengti turime padėti įvykdyti. Jaunimas jo laukia ir jam ruošiasi. Ypač didelis sujudimas yra Pietų Amerikoje. O tiek kartų esame kalbėję ir rašę apie nykstančią lietuvių tautinę gyvybę Pietų Amerikos lietuviuose. Todėl dabar, kai yra proga jaunimo kongresu pagyventi tautinės gyvybės išlaikymo judėjimą, auka prisidėkime prie kongreso surengimo ir tuo pačiu prie kongreso pasisekimo.

Rengėjai, vyresnieji ir jaunimas, viską daro, kad kongresas būtų sėkmingas ir naudingas visai lietuvių tautai. Taigi negalime ir mes jų palikti be reikiamos paramos.

POPIEŽIUS PRIĖMĖ PREZIDENTĄ

Popiežius Paulius VI audienijoje priėmė Portugalijos respublikos prezidentą Costa Gomes. Sveikindamas aukštąjį svečią, Paulius VI priminė glaudžius ryšius, kurie amžių bėgyje jungė Portugaliją ir Apaštaliąją Sostą, krikščionybės paliktus gilius pėdsakus šio krašto istorijoje, kurti išreikšdamas viltį, kad Portugalija ir toliau galės siekti gerovės ir pažangos teisingame ir visų savo piliečių santaikoje. Popiežius viliasi, kad greitai ir visiem primtinu būdu būsia galima pašalinti dabar krašte pasireiškiančius sunkumus. Katalikų Bažnyčia Portugalijoje, pažymėjo Popiežius, yra pasiruošusi nuosirdžiai bendradarbiauti, siekiant šio tikslo.

Jį tikisi galėsianti laisvės sąlygose taip pat atlikti savo uždavinius švietimo ir tikinčiųjų moralinio bei socialinio ugdymo srityse. Portugalijos respublikos prezidentas Costa Gomes, iš savo pusės, patvirtino savo vyriausybės pasiryžimą toliau palaikyti ir plėsti gerus santykius su Apaštaliąja Sostu ir su katalikų Bažnyčia Portugalijoje, remiantis abiejų šalių pasirašyto Konkordato nuostatais. Popiežiaus pasimatyme su Portugalijos respublikos prezidentu buvo taip pat apsvastyta padėtis Anglijoje ir Timoro salos Portugaliam priklausiančioje dalyje. Popiežius išreiškė viltį, kad šiose srityse iškilusios problemos bus išspręstos, atsižvelgiant į pagrindines žmogaus teises ir teisėtus žmonių lūkesčius.

TRYŠ TARPSNIAI

JONAS JASKAUSKAS

31

"Atžalynas" sutraukė daug žiūrovų ir praėjo su dideliu pasisekimu. Visi buvome patenkinti: gimnazijos vadovybė, tėvų komitetas, publika ir mes — vaidintojai.

Lietuvos gimnazijose buvo paprotys, kad mokiniai viešuosie parengimuose, nors ir jų pačių surengtuose, galėdavo dalyvauti tik vaidinimų ar koncertų metu. Po programos leisdavo pašokti porą šokių ir tada namo. Išimtis padarydavo tik programos dalyviams. Jiems leisdavo pasilikti ilgiau. Taigi tą vakarą mes likome li g vėloms. Be to, tėvų komiteto rūpesčiu vaidintojams buvo surengta vakarienė. Joje, be mūsų ir tėvų komiteto, dalyvavo gimnazijos direktorius, kapelionas ir dar du ar trys mokytojai.

Mums su Petru, vaidinusiems svarbiausias roles, prie stalo teko drauge sėdėti. Taip sakant, garbingesnė vietoje, arčiau garbės svečių. Vakarienės metu daug kalbėta apie vaidinimą, patį veikalą, ir mes gavome daug pagyrimų. Malonu jaustis žmonių dėmesio centre. Taigi tas vakaras mums buvo labai mielas. Tur būt, pirmą kartą savo gyvenime aš jaučiau kažkokią neįprastą nuotaiką. Norėjau šėlti, šokti, linksminis. Petras irgi panašios nuotaikos buvo paveiktas, ir mes daug šokom, kalbėjom įvairius niekniekius, ir mums be galo buvo linksma. Net nepajutom, kai atėjo laikas eiti namo.

Petras mane lydėjo.

Nors buvo gili žiema, bet naktis labai graži ir šviesi. Mėnulis skleidė savo sidabrinę šviesą, mirgėjo žvaigždės, po kojomis gurgždėjo sniegas. Mes nuo šokių išlė, šalčio nejausdami ir eiti neskubėjom. Kalbos mums netruko. Abu buvom laimingi, kaip gali būti laimingas žmogus, kurio nevargina jokios problemos ir rūpesčiai. Bent aš taip jaučiausi, nes, kaip netrukus paaiškėjo, Petras jau turėjo savo neįsprendžiamų klausimų. Bet tą vakarą ir jis buvo gerai nusiteikęs, nesirūpino jais.

Einant Petras mane paklausė:

— Ką tu, Gražina, darysi baigusi gimnaziją?

— Užklupta staigaus klausimo, nesuvokiau ką atsakyti ir valandėlę tylėjau. Tada jis vėl paklausė:

— Kodėl nieko neatsakai?

— Aš dar turiu daug laiko. Spėsiu apie tai pagalvoti ir apsispręsti. Geriau tu pasakyk, ką darysi baigęs gimnaziją? — savo ruožtu paklausiau jį.

— Taip ir maniau, kad nepasakysiu... O kas liečia mane, tai nors ir nedaug beliko laiko, bet atsakyti konkrečiai negaliu nė aš, nes ne viskas pareina nuo mano noro.

— Tad nuo ko pareina, jei ne nuo tavęs?

— Daug nuo ko, tik mažiausiai nuo manęs.

— Jei neklystu, turi kažkokį neišsprendžiamą klausimą. Jeigu tai nedidelė paslaptis, įdomu būtų sužinoti. Nemanyk, kad tai tik moteriškas smalsumas. Juk mes esam geri draugai. — Aš kalbėjau nuosirdžiai ir man Petro pagailo, nes pajutau jo staigiai pasikeitusią nuotaiką.

— Nėra didelė paslaptis, bet ir nesigarsinu labai. Tau galėčiau ir pasakyti su sąlyga, kad viskas pasiliks tarp mūsų.

— Jei tu taip nori, aš tikrai niekam neprisitar-

siu, — užtikrinau.

— Tėvai ir giminės skatina mane važiuoti į kuni-gų seminariją, bet aš nejaučiu noro, kitais žodžiais neturiu pašaukimo. Kai baigiaus šešias klases, norėję, kad ten važiuočiau. Tada dar pavyko išsiderėti, kad leistų baigti gimnazijos kursą. Dabar, jei viskas gerai seksis, greit baigsiu ir jau turėsiu apsispręsti. Jei neturėsiu su tėvų noru, jie bus labai nepatenkinti, o jei sutiksiu, eisiu pats prieš save. Tai, va, ir problema, kuri man nuolat kvaršina galvą.

Petras nutilo. Tylėjau ir aš. Po neilgos tylos jis paklausė:

— Ką tu mano vietoj darytum?

— Problema tikrai sunki. Sunku man ir į tavo klausimą atsakyti. Gal tik viena galėčiau pastebėti, kad pasirinkdamas profesiją, nors ir labai garbinga, bet nemėgiama, visą amžių liktum nelaimingas. Apie tai dar turėtum gerai pagalvoti.

— Jau daug galvojau, bet tinkamo sprendimo neradau ir greičiausiai nerasiu.

Kurį laiką ėjom tylėdami. Prieš atsisveikinant Petras man priminė:

— Nenorėčiau, kad apie tai, ką kalbėjom, kas sužinotų. Tuo klausimu su nieku iš draugų nesu taręs. Tik tau pirmai pasakiau.

— Aš tikrai niekam tavo paslapties neatskleisiu. Esu dėkinga, kad savo sielvartą man pirmai patikėjai. Turiu pagrindo manyti, kad mane laikai artima drauge.

— Neapsirink. Artimiausia. O jei man pasisektų tėvus perkalbėti... — nebaigęs sakinio pakeitė temą. — Pagalvok ir tu. Gal galėsi man ką patarti.

(Būs daugiau)

KUR ŽALIUOJA PLAČIOS PAMPOS

Ses. Ignė Marijoškaitė rašo apie kelionę į Kongreso posėdį

Porto Alegre mieste, Brazilijoje, spalio 18-19 d. įvyko trijų Jaunimo kongreso ruošiančių kraštų — Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos — koordinacinis posėdis. Iš Sao Paulo vyko PLJS ir PLJK pirm. kun. A. Saulaitis ir Daiva Vaitkevičiūtė iš Chicago (Brazilijoje talinanti kongreso paruošimui). Urugvajuje atstovavo Romas ir Birutė Mačanskai iš Montrelio. Argentina nusiuntė savo būstinės vadovą Viktorą Barzdį, finansų komisijos pirm. Alfredą Ruplėną ir ses. Ignė Marijoškaitę, ten besidarbujančią kongresui. Štai jos atsiųstas reportažas iš anos kelionės.

Ateina žinia, kad spalio 18 ir 19 dienomis Porto Alegre bus trijų kraštų posėdis. Reikia važiuoti ir perduoti visas žinias apie kongreso ruošimą Argentinoje. Kad sutaptų pinigų, nutarta važiuoti automobiliu. Pezo vertė dabar tokia, kad šiaip galėtų tik vienas vykti, o automobiliu galėsime važiuoti trise.

Nepakanka nėro važiuoti. Reikia dar nusiųsti į keturias skirtingas įstaigas dokumentams įsigyti. Kitaip su automobiliu toli nenuvažiuos. Nėgana viso to laistymo, reikia dar už dokumentus primokėti.

Jei kas iš smalsumo pažiūrės į žemėlapi, gali atrodyti, kad nuotolis tarp Buenos Aires ir Porto Alegre nėra jau toks didelis. Rodos, pervaziavai kiek Argentinos dar įstrizinių kampu perkirtai Urugvajų į Braziliją, o čia ir Atlanto pakraštys jau nebetoli.

Iš tikrųjų, nėra taip paprasta. Mat, Rio de la Plata yra labai plati upė, ypač prie jos žiočių. Norint upę pervaziuoti, reikia gerokai pavažiuoti į šiaurę, o tik paskui staigiu dešiniu kampu sukelti į rytus Porto Alegre link.

Tad jeigu posėdis ruošiamas šeštadienį, kelionė reikia pradėti ketvirtadienį, nes važiuoti reikia 24 valandas.

Juo toliau keliaujame nuo Buenos Aires miesto, juo labiau atsiveria šio krašto gamtos grožis: platus laukai ir pievos, čia "pampomis" vadinamos. Išvažiavus iš Buenos Aires, dar reikia pervaziuoti Santa Fe, Entre Rios ir Corrientes provincijas. Pakelėj matyti tipiškos argentinietiškos molinės, šiaudiniams stogais dengtos, trobelės. Laukuose ganosi avys, arkliai, karvės. Laikas nuo laiko pravažiuoji "centrą", kurį gali atpažinti iš to, kad prie namelio ne vienas, o keli arkliai prižiūri.

Kartais nelabai aišku, ar su arkliais lenktynavame, ar jie tik šiaip, sau norėjo pasirodyti, kaip gyvūlys lengviau ir greičiau keliauja, negu automobilis. Mūsų keturratį "gyvūlys" atsisargiai rieda siaurais, duobėtasi keliukais. Ne kartą teko gyvūlius nusišleisti. Jie miksleni. Kaip gražu matyti vaiduoklius arkliukais jojančius mokyklinėms uniformoms apsisčiusius. Kiti vėl pėsti... Uniformos išduoda, kur visi taip skuba.

Važiavome išties naktį. Viršum mūsų šviesus mėnulis mus lydėjo, nuostabiai gražiai apšviestas visą gamtą. Paryčiais, beuštant, buvo matyti darbininkai, kurie sėdėjo pakelėj su ryšuliais, laukdami sunkvežimių, juos vežančių į laukų darbus.

Seną iš Argentinos į Braziliją pervaziavome ties Paso de los Libros. Tai istorinė vieta. Kadaiše šioje vietoje išlaisvinti Argentiniečiai perėjo sieną į Braziliją.

Porto Alegre pasiekėme kitai dienai įpusėjus. O koks lietuviškas vaizdingumas ty, kurie mus priglaudė savo namuose! Šiame mieste tėra tik 40 lietuvių šeimų. Daug jų jau mirė. Bet ir jie mus priėmė, vaišino. At-

Pirmojo jaunimo stovykloje Urugvajų R. Geležaukas prie savo pastatyto kryžiaus

skirti nuo lietuviško pasaulio ir tautinės veiklos, jie išskėlė puotą, sulaukę vienu metu tiek daug lietuvių.

Posėdžiavome dvi dienas. Tarėmės, dalinomės informacijomis, rūpesčiais, darėme sprendimus, praktikavome visi kartu. Viską baigėme sekmačienį šv. Mišiomis, kurias atliko kun. A. Saulaitis.

Porto Alegre miestui ruošiantis sekmačienio poilsui ar pramogoms, išjudėjome atgal jau sutemus. Prieš akis — dar 24 valandos kelio. Mus lydėjo spindintis mėnulis, o mes narstėme tarp švelnių Brazilijos kalnelių, kalvelių, laukų. Ir taip per naktį ir visą sekmačienį dieną. Tik vakarop pagaliau pasiekėme Buenos Aires didmiesį. Teko pravažiuoti ne tik sieną su muitine, bet ir kelis Argentinos policijos tikrinimo punktus.

Ir visa tai tik vienam posėdžiui. Man tai buvo pirmas kartas, o kitiems tai buvo jau dviliktąjį kelionę! Ses. Ignė

SUVAZINĖJO

Trejų metų mergaitę Julie Caldwell užmušė automobilis, kai ji laukė prie savo namų pavėžinti ją į bažnyčią. Kai Chr. Morrison, 26 m., atvažiuojo jos paimti, mergaitė negalėjo įlipti. Vairuotoja pasislunko kito automobilio pusėn, atidarė duris, bet tuo metu automobilis ėmė riedėti atgal ir mergytė buvo partrenkta po automobilį.

Atkreipkite dėmesį!

Šios PLOKSTELĖS dangelių žmonių dar nėra žinomos, tai būtent:

Įdainavo Prudencija Bičkienė 78 Rpm. 10" 1. K. Kaveckas, NA TAI KAS 2. Tallat Kelpša, DAINA APIE SESYTĘ 3. A. Kačanauskas, PRADALGIUOSE Piano prof. V. Jakubėnas	4. W. Mozart, MIK, MAZUTELI 5. A. Vidūnas, NELAISVĖJE 6. V. Jakubėnas, ISSVAJOTĄ KARALITV 7. J. Malronis, BALADĖ JAUNOJI LIETUVA 1 albumas 3 plokštelės, \$8.00
Įdainavo Lietuvos Operos solistas Stasys Liepas 78 Rpm. 10" 1. K. V. Banaitis, MALDA 2. J. Tallat-Kelpša, ŽALIOJOJ LANKELI 3. M. Petrauskas, KAM ŠEREI ŽILGELI 4. Germanto arija iš operos Traviata — UZMIRSAI TĖVŲ KAPUS Piano A. Kučiūnas	5. J. Karmavičius, Vaidilos daina iš operos Gražina — TANKUMYNE SKARDI RAGAS. 6. A. Kačanauskas, KUR PRAPUOLĖ TAS KELELIS 7. A. Kačanauskas, ARIELKOS GORČIUS 8. A. Kačanauskas, TŲ MERGELIŲ DAINAVIMAS 1 albumas 3 plokštelės, \$8.00
Įdainavo Chicago Lietuvos Vyrų Choras 78 Rpm. 10" 1. J. Šarka, TUŠTĖ PALIKTIEJI NAMAI 2. J. Žilvičius, PER NAKTELĘ ŠOKAU 3. A. Račiūnas, DRAUGAI, PAKELKIME TAURĖS 4. J. Gaidelis, TEVISKES VAKARAI 5. A. Jacenaukas, NAKTIS GRAZI 6. J. Dambrauskas, JAU ŽIRGELIS PABALNOTAS Kaina \$12.50 visas albumas	7. J. Strolia, VALIOK, DALGELI 8. B. Budriūnas, ANT MARIJ 9. S. Grauzinis, JAU PRAVERTOS DVARO STONIOS 10. J. Naujalis, OP, OP, KAS TEN, NEMUNELI
B. Budriūnas, Įdainavo Vyrų kvartetas 78 Rpm. 10". Kaina \$5.00 1. K. Griauzdė, ALUTIS 2. B. Budriūnas, SAUKSMAS 3. B. Budriūnas, SUBATOS VAKARELI	4. B. Budriūnas, TĖVYNEI 5. B. Budriūnas, KLUMPES 6. J. Dambrauskas, VEŽE MANE IS NAMŲ 7. B. Budriūnas, O DALELE 8. B. Budriūnas, I KOVĄ
Įdainavo operos solistė F. Radzevičiūtė 78 Rpm. 10". Kaina \$5.00 1. J. Malronis, SUDIEV, NEUŽMIRŠTUOLE 2. P. Vaitkeičis, YRA-SALIS	3. K. Straitis, PAKLYDELIS 4. J. Malronis, PAVASARIS 5. B. Radzevičiūtė, AUSROS VARTŲ MARIJAI

Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Ilginis gyventojai moka 5% mokesčių.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

Sv. Kazimiero Parapijos Choro koncertas

Sv. Kazimiero choro koncertas įvyko lapkričio 9 d. North Junior High School auditorijoje Brocktone.

Sv. Kazimiero parap. choras, kurio globėjų yra šios parapijos klebonas kun. P. Šakalys, entuziastas ir pagarbos vertas kunigas, meninis vadovas komp. Julius Gaidelis.

Programoje girdėjome septynių dainas: J. Gudavičiaus, K.V. Banaičio, V. Jakubėno, A. Budriūno, J. Gaidelio, ir St. Sodeikos. Choras sudarytas iš 22 moterų balsų ir 13 vyrų. Tie patys žinomi veidai ir tas pats žinomas balsų skambesys — susidainavę gerai, laiko ritmą, gera dika.

Šiame koncerte dalyvavo trys solistai: buvęs Vilniaus operos solistas, Stasys Liepas, Bostono konservatorijai baigusi Daiva Mongirdaitė ir Benediktas Povilavičius. Stasys Liepas atliko humoristines dainas: "Gerk, gerk, girtuoklė!" — Kačanausko, "Arielkos gorčius" — to paties kompozitoriaus, ir dvi dainas M. Petrausko: "Bernužėli nesvikiok!" ir "Prirodino seni žmonės". Dainos klausytojams labai patiko, nes paskutiniąjį buvo dainuojama bišui. Stasys Liepas savo dainoms pritaikė atitinkamą vaidybą. Stasys Liepai akompanavo komp. Julius Gaidelis.

Daiva Mongirdaitė išsiskyrė kažkaip. Jos puiki klasinė laikysena ir jos dainavimo būdas, iš

dvių operetinių arijų "Sikšnosparnis" ir "Cigonų Baronas" J. Strauss. Daiva padarė giliai įsijaučiančios, operinės dainininkės išpūdį. Nebuvo nereikalingų judesių, buvo muzikinė linija, lygi kaip siūlas. Jos koloratūriniai ėjimai puikūs. Gaila, kad solistė pasyškstėjo prašomo biso.

Benediktas Povilavičius atkreipė dėmesį savo programa: ji buvo griežtai operinė: Verdi Akario malda iš operos "Nabucco", Udrio malda iš operos "Pilenai" — Vyt. Klovos, "La Calumnia" — Rossini ir bisui arija iš operos "Eglė Žalčių Karalienė" — Kačanausko. Solistas turi šiltą tembrą, malonų skambesį, gilų balsą. Juo daugiau jo klausai, juo malonesnis jis darosi. Trys solistai. Stasys Liepas — baritonas, Daiva Mongirdaitė — sopranas ir B. Povilavičius — bosas. Jų atlikti numeriai praturtino programą paruošdami klausytojus Kan-tatai. Daiva Mongirdaitė ir B. Povilavičius akompanavo Vytenis Vasyliūnas.

Sekė pertrauka, kur žmonės galėjo pasišnekeiti, kai kas sakėsi, kad atėjęs vien tik dėl tautinių šokių, nes gyveną Brocktone neturi progos pamatyti dažniau O. Ivaškiens tautinių šokių. O. Ivaškiens dėka visi pamato mūsų jaunimą, kuris metams bėgant tampa nebe jaunimu, o šokiui vis tie patys. Grupė pašoko jaunystės dainą, sadutę ir landytinį. Antroje dalyje sudainuota komp. Julius Gaidelis sukurtą kantatą, pagal Bernardo Brazdžio-nio žodžius, "Kantata lietuviškam žodžiui". Veikalas tęsėsi a-

pie 20 minučių.

Kai kurie mūsų kompozitoriai rašo dabarčiai, dabar gyvenančiam išpildytojui ir klausytojui. Gaidelis atsisotjo ir tarpa: jo kantata nėra parašyta grynai jo paties stilijū, bet buvo taikoma jo choro pajėgumui. Gaidelis buvo saistomas ne vien choru, bet ir parašytu žodžiu, kuris nusakoma muzikos turinį. Kantata pradama fortepionu, kuris yra per dēm "moderniškas", atseit parašytas naudojant disonansus ir neįgudusiai ausiai sunkiai priimtinas. Forte-piono partija yra labiausiai "Gaideliška". Lengviau, kas reikšia kad mažiau disonansų yra pavartota solistams ir duodant lengvai pagaujamą melodiją chorui. Kantata istatytą i tam tikrus rūmus padarė gilaus išpūdžio klausytojui. Tai rodė klausytojų plojimai.

El. Vasyliūnienė

PRATĖSĖ WACKER DR.

Penkiolika milijonų dol. kainavę darbai baigiami šią savaitę: Wacker gatvė, nuo kurios prasideda parada Chicagoje, pratęsta iki Lake Shore Dr.

CLASSIFIED GUIDE

NORI PIRKTI

Norime pirkti 2-ju butų po 3 miegamąsias. Tarp Rockwell ir California, 67-os ir 74-tos; Kedzie ir California, 59-os ir 63-čios. Skambinti 434-7765.

REAL ESTATE

Mums Gerai Kartu

Bungalow gražuolis. Švarus mūras. Dideli kambariai. 2 auto garažas. Marquette Pk. centra. \$22,900.
6 kamb. 12 metų modernus mūras, be to, įrengta virtuvė ir kambarys beimente. Naujas garažas. Art. parko ir California Ave. Greit galit užimti. \$29,900.
Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji mūrai. Cent. air conditioning. Art. Maria High. \$45,000.
1½ aukšto 2-ju butų. 19 metų mūras. 3 auto garažas. Kambarys suaušam beimente su patogumais. Pušų medžio portūs. \$32,000.
2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri mūrai, air conditioning, kaitinamasis beimantas. Per mėnesį gausite vieną butą. Art. parko \$35,700.
8 butų mūras. Naujas gam. mūras. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Art. mūras \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4250 S. Maplewood, tel. 254-7450
GIMINIŲ ĮSKYTIMAI, pildomi
FILIPINIEŠIŲ PRAŠYMAI ir
kitoki blankai

SIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

3 butai ir biizno patalpa. 50 p. sklypas. Brighton Pk. Mūr. namas, nebrangus. Reikia skubiai parduoti.
5 butai po 8 kambarius. Mūrinis. medinis. \$1,100 pajamų i mėn. Praso \$50,000. Marquette Pk.
10 butų mūrinis. Nauji įrenginiai. Labai geros pajamos Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

BUD'S REAL ESTATE

PIRSKIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT

IVAIRŲ DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

Lemont, 155th & Archer Ave.

Tel. — 257-5661

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Vaidymas

Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Apatmoka skelbtis dē. DRAUGAS

na ja plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbti kainas viešose priemonėse.

A. + A.

VITALIJAI TAMULIONIENEI mirus,

jos vyrą ANTANĄ ir dukrą DANGUOLĘ, seseris MARIJĄ ŽILINSKIENĘ su šeima ir STEFANIJĄ RADZEVICIOTĘ, švogerį PETRĄ ir kitus gimines giliai užjaučiame ir kartu liudime.

Kunevičiai ir Radžiai

A. + A.

JONUI ALUZUI mirus,

jo žmonai BRONEI, MOTINAI ir kitiems giminėms liūdėsio valandoje reiškiamo nuosirdžia užuojautą.

Adolfas ir Albina Ramonai

Augustas ir Emilija Prietkeliai

Petras ir Ema Padvai

Aleksas ir Veronika Brinai

Jonas ir Petronėlė Laukalčiai

HELP WANTED — MOTERYS

Klebonijai reikalinga vyresn. amž.

ŠEIMININKĖ

galinti atsakinėti telefoną angliskai.

Gyventi vietoj. Auroroj. Kreiptis į:

Father Robert Jackson, Our Lady

of Good Counsel Church, 620 South

Fifth St., Aurora, Illinois 60605.

Tel. — (312) 851-1100

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Modern 2-bedroom apt. Free cooking

and heating gas. Adults. No pets.

References Vic. 56th & Oakley.

WA 5-4184 or 922-6886

MISCELLANEOUS

AR REIKIA VIZITINIŲ

KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bismieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų namų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreiptis į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti kiekvieną kartą.

MOVING

Taupykite pinigus

Saukite

TRANS - AMERICAN

750 So. Western Avenue

Apraustas perkraustymas

TEL. — 434 - 1010

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-5654

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

— Parnuotė —

dipl. tcls. Franas Salas

Testamentai su legalizacijos formomis bei affidavitais

ir gautinai.

Tai nauja pagerinta laida

Čia suopetkiai aptariamas tapmenų reikalingumas ir jų giliai be aiškiai jų forma ir padovai pavyzdžiai ne tik pagal JAV

veiksmėms įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulio bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gautama "DRAUGO"

Kaina su Legalizacijos Formomis

\$3.50; Be jų formų — \$3.00.

Ilginis gyventojai prašom pridėti

5 proc. mokesčius

Perskaite "Draugą", duo

kiti kitiems pasiskaityti.

RELIGINĖS ŠALPOS SUVAŽIAVIAMAS

Lietuvių katalikų religinės šalpos rėmėjų visuotinis suvažiavimas šiemet pradėtas Šv. M. Marijos gimimo bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias atnaušavo vysk. V. Brizgys, kun. A. Zakarauskas, kun. K. Kuzminskas ir kun. St. Raila. Pamoksle p. J. Balkūnas priminė reikalingą paremti kėntiančius Lietuvoje mūsų didvyrius. Suminėjo, kad relig. šalpos rėmėjų židinių yra įsteigta 73 skyriai. Pabrėžė, kaip sunkūs persekiojimai Lietuvoje ir kaip mums svarbu pramušti tylą tuo klausimu. „Aido“ choras ir sol. V. Verikaitis giedojė pamaldose.

Popietėje Marijos aukšt. mokyklos salėje vyko suvažiavimo posėdis, kurį atidarė pirm. kun. K. Kuzminskas. Į sceną buvo įneštos ateitininkų, neolituanių, skautų, vyčių, Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Himnai sugiedoti vadovaujant sol. R. Mastienei, fortepijonu palydint A. Vasaičiui. Pirm. kun. K. Kuzminskas pabrėžė, kad reikia susirinkime pasvarstyti, kuo mes galime padėti Lietuvos kankiniams.

Prezidiuman pakviesti: A. Bakauskas, J. Polikaitis, A. Bagdonas, N. Diminskis. Mandatų komisijon išrinkti A. Andreikienė, E. Diminskienė, T. Tervydys. Rezoliucijų komisijon — prel. J. Balkūnas ir kun. St. Raila. Invokaciją sukalbėjo vysk. V. Brizgys. Sveikindamas suvažiavimą, priminė Liet. religinės šalpos veiklą, dėkojo už aukas ir pažymėjo, kad negalima skelbti, kas už geležinės uždangos gauna šalpa. Buvo prieš kiek laiko okupantų pradėta akcija prieš vadovaujančius lietuvius JAV-se, pvz. Brazaitį, Valiūną, vysk. Brizgį. Bet Maskva nelaimėjo. Ragino rėmėjų skyrius steigti ypač kur nėra lietuvių parapijų.

Gen. konsulė J. Daužvardienė sveikinimo žodyje išreiškė, kad šis paduo buvo gausus suvažiavimas Chicagoje. Pabrėžė, kad religinė šalpa paguodžia mūsų herojus okupuotoj Lietuvoj.

Kun. N. Tamoliūnas iš Kolumbijos linkėjo sėkmingo darbo, kad tai pajautų broliai tėvynėje. A. Pakalniškis sveikino vyčių vardu, primindamas, kad remia relig. šalpos darbą.

Raštu sveikino New Yorko Relig. šalpos skyrius, Lietuvių Bendruomenė Anglijoje, kun. Z. Ramanauskas, Liet. mot. klubų federacijos Chicago klubas, Pas. Lietuvių Bendruomenė.

Kun. K. Kuzminskas pranešė apie Relig. šalpos rėmėjų darbą. Ji savo veiklą pradėjo 1971 m. Pirmas suvažiavimas įvyko 1972 m. Relig. šalpa telkia lešas persekiojamiems, informuoja apie relig. persekiojimus, leidžia atitinkamus leidinius. Savo veiklą išplėtė JAV-se, Kanadoje, Europoje, Pietų Amerikoje, Australijoje. Šalpa išleido „Kronikos“ I dalies 5,000 egzempliorių ir visi išplatinti. Šiomis dienomis išleista „Kronikos“ II dalies 5,000 egz. Rengiasi išleisti prancūzų, italų, portugalų kalbomis.

Išdin. V. Diminskis pranešė, kad per 4 metus rėmėjai Religinei šalpai pasiuntė 34,160 dol. Kasoje turima per 11,000 dol.

Prel. J. Balkūnas išskėlė pasaulio tylą dėl persekiojimų Lietuvoje. Jau 35 m. buvo tyliama. Reikia šaukti į tikinčius ir netikinčius. Turime šaukti vieninai, nes trečdalis mūsų išsiklaidžiusios tautos išsivijoje. Katalikų moterų suvažiavime Romoje nebuvo praleista prel. Balkūno pašaukta apie persekiojimą Lietuvoje.

Bostono kunigų senatas priėmė rezoliuciją, kuria smerkami persekiojimai Lietuvoje. Eucharistiniame kongrese 1976 m. bus prisiminta persekiojama Bažnyčia. Lietuviams duota katedra rugp. 7 d. melstis už Lietuvą. Bus iškelta spauda, paskleista prof. Vardžio knyga, kiti spausdiniai.

Prel. Balkūnui pasakius apie Lietuvos kankius pamokslą liepos 13 d., Šv. Patriko katedroje, New Yorke, apie tai rašė 40 laikraščių.

Vysk. Brizgys parašė Vatikano raštą ir dabar gautas iš Vatikano valst. sekretoriaus atsakymas, kad Vatikanas prabilo.

Inž. A. Rudis papasakojo, kaip suvažiavime Romoje jo ir M. Rudienės pastangomis buvo rasta galimybė priminti Lietuvą.

Simas Kudirka negalėjo atvykti — išvykęs į Philadelphia, kur anglų kalba rašomi jo atsiminimai. Suvažiavime nuskambėjo tik jo kalba iš juostelės. Kudirka priminė persekiojamus Lietuvoj, išvardijo darbų stovyklose kalinamus, ragino organizuoti vieną veiklą ir paramą skriaudžiams.

P. Andreika pristatė „Liet. Bažnyčios Kronikos“ II dalį. Iteikti atžymėjimai garbės nariams: Simui Kudirkai ir vienam Australijos lietuviui, paaukojusiam Lietuvos katalikų religinės šalpos 3,000 dol. Iš viso aukotojams išdalinta 54 atžymėjimai.

Pravestas įstatų papildymas, nustatant, kad kitų kraštų ir kontinentų vadovybės pačios nustato metinio ir amžino nario metinį įnašą.

I naują valdybą išrinkti: kun. K. Kuzminskas, P. Andreika, V. Diminskis, Ant. Zailskas, adv. J. Padegimas, P. Seniūnienė ir Ap. Bagdonas.

Suvažiavimą Giedros vardu dar sveikino E. Vilimaitė.

Rezoliucijose priimtas žodis persekiojamiems tikintiesiems Lietuvoje ir atsisakymas į šėiviją. Suvažiavimas buvo uždarytas J. Polikaitio žodžiu.

J.Pr.

— 1974 m. amerikiečiai gyvybės draudimui sumokėjo 298 bil. dol.

LB apylinkių ir apygardų suvažiavimo Chicagoje dalyvių dalis.

Nuotr. A. Gulbinsko

MŪSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

NUSIPELNIUSIŲ MOTERŲ VEIKLA

LKMS 42-os kuopos sekretorė S. Krygerienė išbuvo tose pačiose pareigose 25 metus be pertraukos ir dabar pasitraukia.

Toks sąžiningas tarnavimas organizacijai yra labai retas atsitikimas. S. Krygerienė, pensininkė, yra lietuvaite gimusi šiam krašte, labai malonaus ir švelnaus būdo, gal niekam nėra pasakiusi nemalonaus žodžio. Jos ir Medelinskienės pastangomis į kuo pa įstojo labai daug naujakiurių moterų, kurios dariniai visą laiką sugyveno ir veikė.

Per metinį susirinkimą, kuris įvyks š. m. gruodžio 14 d., S. Krygerienė bus atitinkamai pagerbta. Tikimasi, kad visos narės

dalyvaus. Ten pat bus renkama nauja valdyba, nes dabartinė pirmininkė A. Astraitė išsikelia.

TRUMPAI

— Viešo atsisakymo Touch Ross and Co. buhalterė Alberta Astraitė savo pinigais vyksta gruodžio mėn. 19 d. į J. Kongresą Pietų Amerikoje ir grįžusi apie sausio 9 d. jau dirbs San Francisco, Calif, tos pačios kompanijos skyriuje. Šis jos persikėlimas yra labai nemaloni žinia vietiniams lietuviams, nes Alber-

ta buvo bent 2 m. LB apyl. valdybos narė, jaunimo sekc. organizatorė, ateitininkų veikėja, LKMS dabartinė pirm. ir daugelio stovyklų dalyvė. Lietuviai apgailestaudami jos išsikėlimą, bet pasilieka dėkingi už lietuvišką veiklą ir linki jai laimės naujoj vietoj.

— Balso komiteto narės V. Paovienė ir A. Lukoševičiūtė, kaip visuomet, labai nuoširdžiai lankė šeimas ir rinko aukas per spalio ir lapkričio m. Vajus pradės stambia kleb. kun. A. Bernoto pušimtinės auka praėjo gražiai. K-to pirm. J. Paovys pasiuntė centrai 520 dolerių.

K. Anulis

A. + A. ANNE ZAGARS

Gyveno Scottville, Michigan.

Mirė lapkr. 30 d., 1975, sulaukus 74 m. amžiaus.

Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Joseph, sesers sūnus Ted Kramer su žmona Joan, brolio sūnus James Petkus su žmona Patricia, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo duklė mirusių Emily ir Anthony Petkų ir sesuo mirusių Caroline Wopereis ir Bruno Petkaus.

Kūnas bus pašarvotas antradi., 6 val. vak. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks treč., gruodžio 3 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Vyras, sūnėnai ir kiti giminės

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnus. Tel. 737-1213

PADĖKA

Skauso valandoje, netekus mūsų mylimo vyro, tėvo ir senelio,

A. + A. Pulk. Andriaus Butkūno,

reiškiame mūsų nuoširdžią padėką mūs pagoduosiems, o velionui suteikusiems paskutinį patarnavimą:

Kun. V. Gorinui, sukalbėjusiam maldas; gen. Mikui Reklaičiui, tarusiam atsisveikinimo žodį;

Velionio kovų draugui K. Ališauskui ir LKV S-gos atstovams Diminskiui, Likičkui ir Songinui, atsilankiusiems ir atidavusiems velionui paskutinę pagarbą;

LK Birutės Draugijos atstovėms Ališauskienei ir Andriusaitienei ir LB Auroros apylinkės pirmininkei D. Vizgirdienei, atsilankiusioms ir savo organizacijų vardu pareikšusioms mums pagūdą.

Visiems, užprašiusiems šv. Mišias už velionio sielą;

Visiems, pareikšusiems mums užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje;

Giminėms, draugams ir pažįstamiems, gausiai atsilankiusiems ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą.

Nuliūdė: žmona Sofija, duklė Aldona su žentu dr. Buimausku ir šeima, sūnus Romanas su žmona Birute ir šeima, sūnus Andrius su žmona Alyte ir šeima, sūnus Vaidotas.

Buvusiai Kybartų Gimnazijos mokytojai

A. + A. VITALIJAI TAMULIONIENEI mirus, jos vyrą **ANTANĄ**, dukterį **DANGULĘ**, seseris **M. ŽILINSKIENĘ**, **STEFANIJĄ RADZEVIČUTĘ** ir kitus gimes nuoširdžiai užjaučiame.

Buvę mokiniai ir auklėtiniai:

I. Palubinskienė-Keženiūtė
O. Karašienė-Keženiūtė
L. Keženis
J. Siaurusaitis
A. Siaurusaitis

DRAUGAS, antradienis, 1975 m. gruodžio mėn. 2 d.

5

SEPTYNIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

VINCENTAS KAMARAUSKAS

Gyv. Chicago, Illinois, Town of Lake apyl.

Jau suėjo septyniolika metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą tėvą, kurio netekome 1958 m., gruodžio 3 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišias bus atnaušaujamos gruodžio 3 d. 8:30 val. ryto ir gruodžio 4 d., 7:45 val. ryto šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje.

Maloniai kviečiame visus — gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Vincento Kamarausko sielą.

Nuliūdusios dukters Patricia ir Seselė Patrice, kazimierietė

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St.

Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero

OWnhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-3600

REpublic 7-3601

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6673

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11823 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4340 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

1354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

A. + A. VALERIA RUMŠA

BARKUTĖ

Gyveno 4359 S. Maplewood Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė lapkr. 30 d., 1975, 8 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Ylakių valsč., Dibikių kaime. Amerikoje išgyveno 23 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Pranas, teta Akvilina Barre su šeima, pusseserė Bertha Prusnov su vyru Roy ir šeima, krikšto duklė Birutė Zaksas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicago Anglijos-Britanijos Lietuvių klubui, Tauragės klubui ir Lietuvos Dukterų Gūnigijai.

Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Atsisveikinimas su velione bus antradienį, 6 val. vak. Anglijos-Britanijos klubo ir Tauragės klubo nariai kviečiami dalyvauti.

Laidotuvės įvyks treč., gruodžio 3 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Vyras, teta, pusseserė ir kiti giminės.

Laid. direkt. Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572

PADĖKA

8. m. spalio 22 Vilniuje mirė mūsų mylima motina

A. + A.

Marcijona Straukaitė-Kojelienė

Kol vel susitikime su ja amžinybėje, ji mūsų širdyse visada pasiliks gyva savo motiniška meile ir lietuviška ištikimybė.

Su dėkingumu prisimename visus, kurie mūsų liūdesyje bičiuliškai pabuvojo su mumis, užprašydami šv. Mišias ir pareikdami užuojautas laiškais, žodžiu ar spaudoje.

Nuliūdė vaikai:

Vanda Kojelytė-Giniotienė, Juozas ir Tadas Kojeliai su šeimomis

A. + A. Ats. kpt. KAZIMERUI VYGANTUI

atsiskyrus nuo mūsų, jo žmonai HERTAI, sūnui dr. VYTAUTUI ir dr. MINDAUGUI, jų šeimoms ir artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

buvęs 7-to Pėstininkų Zemaičių Kunigaičių
Butegeldžio pulko ilgalais bendradarbis
ZIGMAS STRAZDAS SU ŠEIMA

APLINK MUS

× Marijonų vienuolijos sv. Kazimiero provincijos tarybos posėdžiai vyksta šiandien ir rytoj Chicagoje. Posėdžiams vadovauja provinciolas kun. J. Dambrauskas, dalyvauja viceprovinciolas kun. S. Saplys iš Kenosha, Wis., kun. V. Rimšelis, kun. P. Činikas ir kun. P. Garšva iš Chicago, taip pat — ekonomas kun. P. Skrodenis, sekretorius kun. A. Naudžiūnas ir ekonomo asistentas J. Landis iš Marianopolio. Posėdžiuose tvirtinami ateinančių metų biudžetai ir įvairių darbų planai.

× JAV Lietuvių Bendruomenės trijų apygardų atstovų suvažiavimas įvyko lapkričio 29 — 30 dienomis Jaunimo centre, Chicagoje. Dalyvavo daugiau kaip 40 atstovų, jų tarpe krašto tarybos pirmininkas A. Rugienis, krašto valdybos pirm. J. Gaila, vicepirmininkas B. Raugas, ryšininkas Washington A. Gureckas. Suvažiavimas buvo darbingas. Aptarta visa eilė bėgimų organizacinių klausimų, jų tarpe V-osios tautinių šokių šventės, III Jaunimo kongreso, artėjančių rinkimų reikalai.

× "Kalėdų pasaulio" pavadinimu bus įrengtos įvairių tautų kalėdinės parodėlės Libertyville miestelio krautuvų languose gruodžio 4-26 d. Maria Krauchienė antri metai iš eilės papuošė vienos krautuvės langą lietuviška eglute ir tautodailės eksponatais. Dalyvaujančių tautų vėliavos, įskaitant ir Lietuvos trispalvę, bus iškabintos miestelio centrinėje gatvėje.

× Jaunuolio Puodžiūno baletų studija, pagrindinius šokus atliekant Jaunučių Puodžiūnui ir Violetai Karosaitė, šoks Jaunimo centro vakarienes metu Jaunimo centre gruodžio 7 d.

× Jurgis ir Julija Gyliai atsiuntė auką, už kurią dėkojame.

× Aukų atsiuntė: 4 dol. — Dalia Korte; po 3 dol. — Kostas Aras, B. Kukler; po 2 dol. — K. Butkus, J. Walaitis; po 1 dol. — T. Petraitis, V. Venckus. Visiems dėkojame.

× Veronika Gesaitis, Chicago, Ill., aukėjo 10 dolerių. Labai ačiū.

× Paul Grizas, Waukegan, Ill., užsiskė didesnę kiekį šventinių kortelių ir aukėjo 10 dolerių. Dėkojame.

× Dr. Antanas Čiurys, Lake Zurich, Ill., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Gydytojų Korp! "Gaja" valdyba kviečia visus gajininkus-eis ir jų šeimas dalyvauti pamaldose už mirusius korporacijos narius š. m. gruodžio mėn. 7 d. 10 val. Tėvų Marijonų koplyčioje, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago. Po pamaldų trumpas susirinkimas ir kavutė. (pr.)

× Cicero Liet. Namų S-kų susirinkimas įvyks š. m. gruodžio mėn. 9 d. 7.30 v. v. parapijos mažojo salė. Paskaitą skaitys Chemijos Dr. Pranas Budininkas, tema: Oro Tarša! Nariai ir visuomenė prašomi gausiai atsilankyti. Įėjimas laisvas. (pr.)

NAUJAS HUMORISTINIŲ EILIŲ RINKINYS

"Aliošiaus lapai" išėjo šiomis dienomis iš spaudos. Knogos autorius dr. S. Aliūnas 88 psl. knygoje pateikia 60 linksmų eilėraščių.

Eiluočių linksmą įvadą parašė poetas Ant. Gustaitis. Knygos kaina 2.25 dol. Lietuviškos knygos klubo nariams trečdaliu pigiau.

Užsakymus siųsti "Draugo" adresu. Illinois valstijos gyventojai pridėda 5% mokesčių.

× Lietuvių Fronto Bičiulių susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., ketvirtadienį, 7.30 val. vakaro Jaunimo centro kavinėje. Susirinkime dalyvaus ir pranešimą darys dr. J. Girnius, "Aidų" redaktorius. Bičiuliai kviečiami dalyvauti. Atskiri pranešimai nesiunčiami.

× Emilija Pakštaitė, susirgus Daliai Bylaitienei, vadovaus Elenai Juciūtei premijos įteikimo programai. Įteikimas bus šeštadienį, gruodžio 6 d.

× Elena Juciūtė, atvažiuodama į premijos įteikimą, atsiveža ir Sibiro kalinių darbėlių parodėlę, kuri bus išstatyta Jaunimo centre gruodžio 6 d. Parodą globoja švėkšniškių draugija, vadovaujama Alicijos Rūgytės.

× Pedagoginio Lituanistikos instituto linksmavakaris bus 1976 m. sausio 10 d. Jaunimo centre didžiojo salė.

× LSS Tarybos pirmininkas v. s. Antanas Saulaitis atvyks į Chicago į čia bus gruodžio 4-9 d., bus pasiekiamas per lietuvių jėzusius.

× John Evans, Penktos Liet. tautinių šokių šventės lėšų telkimo komisijos narys, sudarė sąlygas šventės lėšų telkimo baliaus rengimui puosnioje Beverly Country Club salėje. Šiuo baliumi norima suteikti lėšas šokių kelionių apmokėjimui iš Europos ir Pietų Amerikos.

× Nelietuvių lietuviška programa buvo JAV 200 metų su-

kakčiai paminėti McKinley Parko Everett pradinę mokyklą. Aštuonios klasės pasirinko po vieną kraštą, reprezentuojanti didesnes miesto etnines grupes. Šešias skyrus pasirinko Lietuvą. Visoje mokykloje nėra nė vieno lietuvių moksleivio ar mokytojo, todėl mokytoja kreipėsi į Lietuvos generalinį konsulatą, kuris parūpino Lietuvos vėliavą, literatūros, šiaudinių margučių ir kitų eksponatų kambariams papuošti. Moksleiviai nukopijavo šiaudinius ir margučius. Su gen. konsule J. Daužvardienės pagalba fonetiškai išmoko Lietuvos himną ir porą lietuviškų liaudies dainų programai, kurios klausėsi visos mokyklos vaikai, mokytojai ir tėvai.

× Vincas Remeikis, Libertyville, Ill., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar atsiuntė auką, už kurią dėkojame.

× Juozas Siaurusaitis, Baltimore, Md., dėkodamas už korteles, atsiuntė 10 dol. auką. Dėkojame.

× Mas. Mary Balberis, dėkodama už "Draugo" kalendorių ir korteles, atsiuntė 7 dol. auką. Ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Skaitytoja iš Daytono, A. Gaška, Chicago, L. Pakalenka, Boise, W. Kaupas, Philadelphia, Ona Jasaitis, Richmond Hill, Dr. V. Šaulys, Chicago, Justina Petkevičienė, Cleveland, F. Kavaliauskas, Chicago. Visiems labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Skaitytoja iš Daytono, A. Gaška, Chicago, L. Pakalenka, Boise, W. Kaupas, Philadelphia, Ona Jasaitis, Richmond Hill, Dr. V. Šaulys, Chicago, Justina Petkevičienė, Cleveland, F. Kavaliauskas, Chicago. Visiems labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Skaitytoja iš Daytono, A. Gaška, Chicago, L. Pakalenka, Boise, W. Kaupas, Philadelphia, Ona Jasaitis, Richmond Hill, Dr. V. Šaulys, Chicago, Justina Petkevičienė, Cleveland, F. Kavaliauskas, Chicago. Visiems labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Skaitytoja iš Daytono, A. Gaška, Chicago, L. Pakalenka, Boise, W. Kaupas, Philadelphia, Ona Jasaitis, Richmond Hill, Dr. V. Šaulys, Chicago, Justina Petkevičienė, Cleveland, F. Kavaliauskas, Chicago. Visiems labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Skaitytoja iš Daytono, A. Gaška, Chicago, L. Pakalenka, Boise, W. Kaupas, Philadelphia, Ona Jasaitis, Richmond Hill, Dr. V. Šaulys, Chicago, Justina Petkevičienė, Cleveland, F. Kavaliauskas, Chicago. Visiems labai ačiū.

Hamiltono Aido choras, koncertavęs Chicagoje. Sveikina LR šalpos vardu P. Indreiką. Matyti muz. J. Govečas ir sol. V. Verikaitis.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

JAUNŲJŲ HAMILTONO LIETUVIŲ VIESNAGĖ CHICAGOJ

Praėjusį sekmadienį Chicagoj įvykstančio Lietuvių Katalikų religinės šalpos rėmėjų suvažiavimo išvakarėse, šeštadienio vakarą, Marijos aukšt. mokyklos salėje buvo sukurta koncertas. Programą atliko Hamiltono mergaičių choras Aidas, susidedantis iš apie 50 choristų, ir sol. Vaclovas Verikaitis, kuris yra choro ir dirigentas. Akompanavo muz. Jonas Govečas.

Programa pradėta solistui ir chorui drauge dainuojant liaudies dainą Tykiai, tykiai Nemunėlis teka. Po to choras keliais atvejais padainavo: Išėik, tėveli, žalian sodelin — liaudies daina, Palik tik dainą man — J. Bašinskis, Puota girelėj žalioj — pagal liaudies dainą stilizavo J. Svedas, Tėvynė Lietuva — A. Bašinskis, Spindulys — J. Kairiškis, Nemunas atves — Z. Venskis, Mėgstu vasaros vakarą tylų — A. Šidlauskas, Ten mano tėvynė — T. Makačinas, Kelias dunda sutemoj — D. Budrevičius, Pirsleliai — A. Bašinskis, Pasėjau kanapę — liaudies daina, Kur Nemunas jaunų dienų — K. Makačinas, Tu prisimink — A. Raudonakis.

Su sol. V. Verikaitis choras padainavo ir humoristinę liaudies dainą. Apie Joną ir molio užboną. Sol. V. Verikaitis padainavo: Tamsioj naktelėj — St. Šimkus, Tų mergelių dainavimas — A. Kačanauskas, Ten, kur Nemunas banguoja — A. Kačanauskas, Kur bakūžė samana — St. Šimkus, Valentino malda (iš operos Faustas) — T. H. Gounod, Šmeižimo arija (iš operos Sevilijos kirpėjas) — Rossini, Idealas — P. Tosti.

Be to, turėjo padainuoti ir būs. Tiek solistas, tiek choras buvo sutikti entuziastingai ir padainavo daugiau, negu programoj numatyta, šešetą dainų. Toks šiltas priėmimas, kaip išsireiškė trumpu žodžiu programos pabaigoj sol. V. Verikaitis, labai maloniai nutikė jaunąsias choro dalyves ir vadovus. Choro pirmininkei Rūtai Šulytei įteikta gėlių, o LKRS rėmėjų vardu Petras Indreika įteikė tris egzempliorius Lietuvių Ka-

talikų Bažnyčios Kronikos antrojo, tik ką išėjusio iš spaudos, tomo. Savo trumpame žodyje P. Indreika padėkojo chorui, kuris už koncertą neėmė jokio honoraro. Choro administratorius yra Pleinys.

Mergaitės, be tautinių rūbų, vilkėjo ir kitomis suknelėmis. Atsivėlgiant į varginančią kelionę ir repetitijas, tenka išreikšti padėką tų mergaičių tėvams, nepagalėjusiems lietuviškai dainai darbo ir lėšų.

Salėje buvo keletas šimtų žmonių, bet Marijos aukšt. mokyklos salė lengvai galėjo dar sutalpinti kita tiek. Manytume, kad tokie koncertai daugiau ruošini sekmadienio popietėmis, nes šeštadieniai yra užimti įvairiais privačiais ir visuomeniniais rengimais; be to, vyresniesiems sekmadienio dienoms metas yra patogesnis atvažiuoti autobusais, ypač naktį nedrįstantiems važinėti.

Jaunas mergaičių choras, darys daugiau pramoginių dainų, eilinių klausytojų maloniai nutikė. Muzikinį įvertinimą duosime vėliau. L. Augštyš

ZEMAIČIŲ KLUBE

Zemaičių Kultūros klubo susirinkimas įvyko lapkričio 19 d. A. Lietuvninko svetainėj Ginta-

re, 2548 W. 69 St.

Susirinko būrys aktyvesnių klubo narių, pasiklausyti įvairių pranešimų. Buvusio parengimo komisija buvo iš anksto sudaryta: M. Masiulis, R. Didžgalvis, A. Brokevičius ir pirm. J. Skeivys. Visi pranešimai susirinkimo buvo priimti su pagyrimu.

Speciali padėka ir pagyrimas atiteko parengimo iniciatoriui M. Masiuliui, už didelį pasidarbavimą klubo naudai. Padėkoto ir parengimo darbininkams: J. Sačauskas, D. Ketvirtis, E. Petkūnas, S. Raudis, D. Sankus, A. Kizlaitis, A. Brokevičius ir kitiems. Visiems padėkoto už talką. Klubui vadovauja ilgametis pirm. Juozas Skeivys.

Dovanų paskirstymo metu pačias didžiausias dovanas laimėjo A. Wiecheke, A. Aukštaitis, Petras Bilūnas. Vienbalsiai buvo priimtas pasiūlymas ir šiais metais švenčių proga, pabrėmti mūsų spaudą, radijų ir televiziją. Zemačiai yra užkviesti suruoti pikniką Waukygane — žemaičių veterinarijos gydytojo Romualdo Giničiaus sodą. Po susirinkimo žemaičiai buvo pavašinti. Zemačiai puikiai sugyvena ir nuosirdžiai darbuojasi klubo gerovei. J. Skeivys

IŠ ARTI IR TOLI

ITALIJOJE

— Lietuvių Kunigų sąjungos valdyba lapkričio 16 d. turėjo susirinkimą, kuriame senosios valdybos likučiai davė trejų metų veiklos apyskaitą ir išrinko naują valdybą. Susirinkimui vadovavo vicepirm. kun. prof. Paulius Rabikauskas, SJ, buvusiam pirmininkui kun. dr. Viktorui Rimšeliui, MIC, persikėlus į JAV. Vicepirmininkas taip pat davė išd. apyskaitą vietoj mirusio a. a. prel. Zenono Ignatavičiaus. Revizijos komisijos narys prel. dr. Stasys Žilys perskaitė revizijos aktą. Naujų valdybą buvo išrinkti ir pareigomis pasiskirstė taip: kun. dr. Vytautas Kazlauskas — pirmininkas, kun. Rapolas Krauskas — išd. MIC ir kun. dr. Juozas Vaišnora, MIC — sekretorius, kandidatu liko kun. P. Rabikauskas. Prel. Ladas Tulaba, Sv. Kazimiero liet. kolegijos rektorius, padarė pranešimą apie katalikų padėtį okupuotoje Lietuvoje.

J. A. VALSTYBES

— Pranutei Laučkaitė, psichologijos magistrė, Michigano universitetas (Ann Arbor) suteikė filosofijos mokslų kandidatės laipsnį. Jau antri metai k. Pr. Laučkaitė Michigano universitete dėsto psichologijos ir pedagogikos sritis. Visi jos draugai linki jai tvirtos sėkmės akademiniame gyvenime.

— Australijos lietuvių jaun-

mo delegacija, vykdamą į PLJ kongresą, į Los Angeles atskrenda gruodžio 15 Pan American oro linija. Prie jų prisijungs Californijos lietuvių jaunimas ir visi kartu gruodžio 19 išskris į Pietų Ameriką. Laikinu australiečių apgyvendinimu rūpinas Danguolė Razutytė (395-1995), Vytautas Bandziulis (680-0776) ir Vincas Skirius (842-5394).

— J. Daumanto šaulių kuopa, Los Angeles, Calif., iš gauto baltiausio pelno PLJ kongresui paskyrė 250 dol. Kuopai energingai vadovauja žurnalistas Kazys Karuža, išugdęs organizaciją narių skaičiumi ir veikla ir organizacines šaulių tradicijas sugebėjęs įjungti gražų būrį jaunesnės kartos lietuvių.

— Žurnalistas Vladas Bakūnas, Los Angeles, Calif., po sėkmingos operacijos išbuvo ligoninėje apie savaitę laiko, grįžo namus ir sveiksta žmonėlės globoje. V. Bakūnas yra vienas iš Los Angeles lietuvių radijo vėlinėlių pranešėjų, savo organizuojamose programose visada sugebąs pateikti plačią ir objektyvią vietos lietuvių gyvenimo informaciją.

AUSTRALIJOJE

— "Aušros" skautų-ėjų tuntas ruošia tradicines kūčias, kurios įvyks gruodžio 7 d. tunto stovyklavietėje, Ingleburne.

— "Aušros" skautų-ėjų tunto stovykla įvyks 1976 m. sausio 6-17 dienomis Ingleburne. Dalyvauti kviečiami ir ne akautai.

A. A. J. BRAZAIČIO MINEJIMO AKADEMIJA

Yra žmonių, kurių gyvenimas nesibaigia su jų fizine mirtimi. Prie tokių priklauso ir pereinantis metais miręs profesorius, literatas, spaudos darbuotojas, rezistentas ir politikas a. a. Juozas Brazaitis. Jo mirties vienerių metų sukakties minėjimą — akademią suruošė šiam reikalui sudarytas komitetas lapkr. 30 d. Jaunimo centre.

Minėjimas pradėtas pamaldomis Liet. jėzuitų koplyčioje, kurias atlaikė vysk. V. Brizgys, koncelebruojant kun. dr. V. Rimšeliui, MIC, ir kun. J. Vaišnui, SJ. Mišių metu giedojo solistė Dana Stankaitytė, vargonais palydint muz. A. Jurgučiui. Paskaitą pasakė kun. J. Vaišnys, velionio J. Brazaičio kaimynas. Jis papasakojo įdomių atsiminimų apie velionį, išskėlė jo didesnius darbus ir svarbiausią tikslą — išskirti žmogaus vertę aukščiau už kitas vertybes.

Minėjimo akademija salėje, kuri buvo pilna, pradėta puikiai paruoštu muzikiniu įvadu, kurio metu aktorius Jonas Kelečius skaitė ištrauką iš rašytojų Antano Jasmano, Mykolo Vilties ir pačio J. Brazaičio rašų.

Jis Bostono atvykęs dr. Juozas Girnius pateikė gerai paruoštą paskaitą apie J. Brazaitį, kaip kultūrininką ir spaudos darbuotoją. Jis pabrėžė velionio kuklumą — nelaukė savęs didelių žmonių ir vengė viešumos. Išskėlė jį kaip didelį kultūrininką, gerą mokytoją, universiteto dėstytoją, profesorių, gerą vadovėlių, mokslinių studijų ir daugelio kitų raštų autorių. Politinis darbas patraukė J. Brazaitį į politinę veiklą ir trumpai veikęs, paliko ryškius pėdsakus. J. Brazaičio raštas, gyvas žodis švietė lietuviams jų tamsiausioje naktyje.

Iš Detroito atvykęs dr. Adolfas Damušis, velionio rezistencijos veiklos bendradarbis, kalbėjo apie J. Brazaitį, kaip rezistentą, politiką, visuomenininką, ministrų pirmininką, valstybininką. I politinio darbo sritį jis perėjo Lietuvai labai kritišku momentu, kai per mūsų kraštą veržėsi dviejų labai skirtingų ideologijų bangos. J. Brazaičio dėka Lietuva nevirto vokiškų nacių savivalės įrankiu. Brazaitis tapo lietuvių rezistencijos siela ir faktiškuoju vadu, centre figūra. Jis gelbėjo Lietuvos jaunimą nuo sunaikinimo ir siekė pagrindinio tikslo — Lietuvos nepriklausomy-

bės. Rezistencinis darbas, tiesa, atitaukė Brazaitį nuo kūrybinio literatūros darbo, bet tai buvo tada neišvengiama, nes ir politinėje srityje reikėjo jo. Čia jis taip pat paliko labai gilius įspaudus.

Minėjimo metu meninę programą atliko Chicago kamerinis trio: Povilas Matiušas (smuikas), Manigirdas Motekaitis (planinas) ir William Ceznotas (violončelė), atlikdami kompozitorių Chopino ir Schuberto muzikos kūrinius.

Susirinkusieji sulaukė dar vienos labai mielos sągaimes — filmo apie Juozą Brazaitį premjeros. Ši filmą su dideliu kruopštumu sukurė kun. Algimantas Kezys, P. Jasiukonio ir kitų talkininkų padedamas. Žiūrovai matė velionį J. Brazaitį — dabar gyvą didžiulame kino ekrane, kalbantį i juos, gyvenamajame bute, "Darbininko" redakcijoje, artimų draugų aplinkoje. Dar laiku paruošti prasmingi velionio žodžiai, įkalbėti i magnetofonines juosteles, dabar garsiai, aiškiai ir tiksliai skambėjo kaip paskutinis mirusiojo testamentas lietuvių tautai, jos ateinančioms kartoms.

Šia proga reikia pasakyti gerą žodį apie kun. Kežį, kuris jau keliolika metų filmuoja emigracijoje gyvenančių žymiuosius lietuvių ir gamina jų gyvenimo ir darbų aukšto lygio filmus. Šis paskutinis jo filmas yra, gal būtų, geriausias.

Minėjime, be kitų žinomų asmenų, dalyvavo vysk. V. Brizgys, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, buvęs Laikinosios vyriausybės narys M. Mackevičius.

Minėjamą suruošė komitetas, kurį sudarė: Juozas Baužys, K. Bradūnas, Vl. Būtenas, S. Girnius, dr. J. Gliudelis, A. Grinčevičienė, P. Narutis, Ant. Razma, Jr., prof. B. Vitkus. Įėjimas buvo visiems laisvas ir nemokamas. Visas rengimo išlaidas apmokėjo velionio J. Brazaičio gerbėjai. Tokiu būdu gražiai ir prasmingai buvo prisimintas prieš vienerius metus miręs didelis mūsų tautos vyras.

(bk)

CHICAGOS ŽINIOS

AKROBATO MIRTIS

Akrobatas J. Troy sekmadienį Chicago prekybos centre Bollinbrook mirtinai užsimušė. Darydamas akrobatinius numerius ant trapezijos, paslydo. Jis galva 20 pėdų krito ant cemento grindų. To 63 m. amžiaus akrobato mirtį matė 650 žiūrovų.

LAIMĖJO KATALIKŲ MOKYKLOS

Futbolo rungtynėse tarp geriausių Chicago miesto mokyklų komandos — Vocational — ir tarp geriausių katalikų komandos — Brother Rice — laimėjo Brother Rice santykiu 26:0. Jau 16 m. iš eilės, kai laimė katalikų mokyklų komandos.

ASTRONOMŲ SUVAŽIAVIMAS

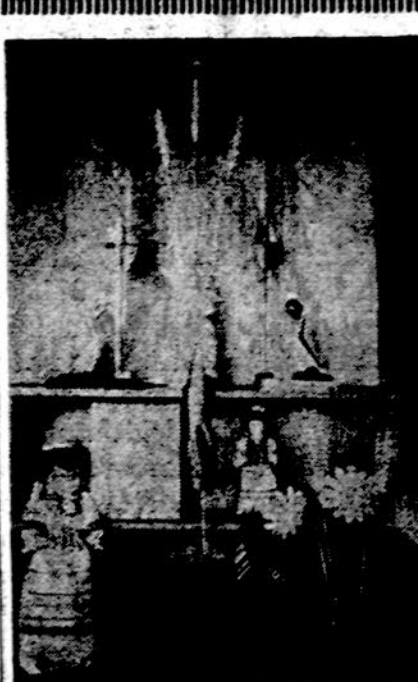
Arti 500 JAV Astronomų sąjungos narių gruodžio 8-10 d. turės savo suvažiavimą Chicago planetariume.

PARDUOS SIUNTAS

Chicago paštas gruodžio 2 d. iš varžytinių parduoda apie 1,000 neatsimtytų siuntų.

DAUG PIRKĖJŲ

Praeitą savaitę daugelis čikagiečių vyko pirkti. Apskaičiuojama, kad i miesto centrą buvo suvažiavę apie 800,000 žmonių.

× Medžio ir keramikos rankdarbių galima gauti "Draugo" administracijoje. Yra gražių dovanų įvairioms progoms. Prie progos apsilankykite ir matysite, kad kainos yra prielamos. Galit gauti mažų lietuviškų vėliavėlių ir kortelių visoms progoms. Aplanakyte "Draugą", 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill., 60629.

Išsilaisvinimo kovos knyga

SUKILIMAS GERIAUSIA DOVANA KALEDOMS

lietuvių — lietuvių ypač jaunimui

Dar gaunama: pas spaudos platintojus ir betarpiškai iš autorius:

Kazys Škirpa
2043 36th Str., SE.
Washington, D. C.
Zip. 20020

Kaina: po 15 US dolerių
JAV, Kanada ir Australija